ÁRA 50 FILLÉR

XXIII. évf. 216 sz. 1947. szeptember 23 Kedd

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám, földszint (Arany Bika-bérház). — Telefon: 113 (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti ujság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám. (Arany Bika-bérház) félemelet. Telefon: 113 (7 mellékállomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Ördögszekér

Nagy kérdések vannak napirenden, fontos események zajlanak le úgy a bel-, mint a külpolitikában; de azért vannak dolgok, melyek még a nagy események idején is fontosságot nyernek, mert közvetve érintik a termelést, a közélelmezést; — illetve veszélyeztetik azt, hogy több élelem és több kenyér jusson az emberek asztalára. .

Régi mondás, hogy a mezőgazdasággal áll vagy bukik az ország, ezért tehát elsőrendű fontosságú, minden olyan kérdés, mely a mezőgazdaságot érinti. Régi magyar közmondás tartja azt is, hogy a baj nem jár egyedül. Ennek az igazságát látjuk napjainkban, amikor nem volt elég nagy szárazság, a három éven át megismétlődő aszály, hanem **még más veszedelem is fenyegeti a mezőgazdasági termelést.** Néhány szóban elmondjuk, hogy mi ez a veszedelem.

Van egy növény, amelynek neve **bondor,** amit köznyelven **„ördögszekérnek"** hívnak. Félméter magasra is megnő, tövises, vékonylevelű. Minden gazda jól ismeri. Különösen szereti a száraz időjárást, akkor tenyészik veszedelmes gyorsasággal. Különösen a gyenge talajművelést kapott földeken dívik. Márpedig az utóbbi időkben sok helyen gyenge volt a talajművelés. Mindjárt hozzá kell tenni, hogy nem a gazda hibájából, hanem a mostoha körülmények folytán. Más időkben is elő fordult ez a kártékony növény, de az idén nagy tömegekben lepi el a földeket. A **Macson, a Czuczán, a Bellegelőn,** de másutt is a debreceni határban, nagytömegben található. Azért nevezik népies nyelven „Ördögszekértuek", mert az **őszi szél állandóan görgeti, közben polyogtatja magvait** s így lassanként **ellepi az egész határt.** Elég, ha egy helyen csak egy-két magot ejt le, a következő tavaszon már nagy tömegben lép fel. A földet valósággal kizsigereli, a nemesebb növényeket, mint a gabonaneműt, lucernát, sőt a füvet is, elöli ez a bondor mindenütt, ahol csak a lábát megveti.

Szakértők szerint körülbelül két hét mulva érik ennek a veszedelmes növénynek a magva. Ha idejében el nem fojtják, jövőre komoly veszteséggel kell számolnia a mezőgazdaságnak. Ezt elkerülendő, szükséges, hogy **az összes illetékes tényezők összefogva megtegyenek mindent a leselkedő veszedelem elhárítására.** Felhívjuk a Termelési Bizottság, a Gazdasági Felügyelőség, a Földművelésügyi Tanács és a különböző gazdasági szervezeteket, hogy tegyenek meg minden intézkedést a védelemre. A gazdák figyelmét külön is felhívjuk, hogy nem várva be a hatósági intézkedést, amikor körülnéznek földjeiken, legyenek különös figyelemmel a bondorra. Ahol találják ezt a **kártékony növényt, vágják le** s azután pedig hintsék be száraz pelyvával, vagy kukoricaszárral és **égessék el,** mert csak így eredményes és hatásos a védekezés.

Nincs számszerű statisztika róla, de állítjuk, **hogy az egész országban több százezer má**zsára tehető a veszteség, amit **búzában és más takarmánynövényekben a bondor pusztítása okoz.** Ha irtására kellő időben nem intézkedünk, úgy később fokozottabban fog jelentkezni ez a kár. Már pedig a jelenlegi búzavilágpiac helyzete mellett és a hazai szűkös terméseredmények idején **minden szem búza drága; minden szem terményt meg kell becsülni, óvni.** Nem lehetünk olyan hanyagok, hogy **az elháríthatatlan természeti csapásokat még elhárítható veszedelemmel is megtetézzük.**

Szerdára várható az új kormány megalakulása

Ismét Dinnyés Lajos lesz a miniszterelnök - Megszűnik a közellátási és a tájékoztatásügyi minisztérium

Ma, kedden délelőtt folytatják és előreláthatóan be is fejezik a kormány megalakítására vonatkozó pártközi tárgyalásokat. — A szombati tárgyalások reményt nyujtottak a megegyezésre. — Csak **egyetlen név merült fel a miniszterelnöki tisztre s ez Dinnyés Lajos neve.** Így befejezett ténynek tekinthető, hogy Dinnyés lesz a miniszterelnök. **A tárgyalások most már az egyes tárcák megszüntetéséről és összevonásáról folynak.** Véglegesnek tekinthető **a tájékoztatásügyi minisztérium megszűnése és a miniszterelnökség ügykörébe való beolvadása. Szó van a közellátásügyi minisztérium megszüntetéséről és a földmüvelésügyi minisztériumba való beolvadásáról.** A közellátásügyi minisztérium megszüntetésének előjele, **hogy 200 közellátásügyi miniszteri tisztviselőt más közhivatalokhoz helyeztek át.**

Az országgyűlés politikai bizottságát még nem hívták össze, a politikai bizottság tagjai csak felhívást kaptak: a szerdai napot töltsék Budapesten. **Amennyiben a pártközi értekezlet megállapodásra jut, a politikai bizottságot szerdán össze is hívják.** Az országgyűlés politikai bizottságának feladata a **miniszterelnök személyére vonatkozóan javaslatot tenni a köztársasági elnöknek. Megegyezés esetén az új Dinnyés-kormány szerdán már megalakul, leteszi az esküt és hivatalba is lép.**

Az igazságügyminisztériumban elkészült az **új felhatalmazási törvény tervezete.** Az új törvény ismételt felhatalmazást adna a kormánynak, hogy a szükséghez képest rendeleteket bocsásson ki. Az új kormány az országgyűlés egyik legelső ülésén benyujtja az új felhatalmazási törvény tervezetét.

A VÁRHATÓ KORMÁNYLISTA

Budapesti jelentés szerint a tárgyalások előrehaladott volta, a politikai bizottság összehívása s a barátságossá vált politikai légkör arra enged következtetni, hogy további nézeteltérések nem merülnek fel. Ezek szerint tehát az új kormány összetétele a következő lenne:

Miniszterelnök: Dinnyés Lajos.

Miniszterelnök-helyettes: Rákosi Mátyás.

Miniszterelnök-helyettes: Szakasits Árpád.

Belügyminiszter: Rajk László.

Külügyminiszter: Molnár Erik.

Közlekedésügyi miniszter: Gerő Ernő.

Népjóléti miniszter: Olt Károly.

Földmüvelésügyi miniszter: Szabó Árpád.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter: Ortutay Gyula.

Pénzügyminiszter: Nyárády Miklós.

Iparügyi miniszter: Bán Antal.

Igazságügyminiszter: Ries István.

Kereskedelemügyi miniszter: Rónai Sándor.

Építésügyi miniszter: Darvas József.

Honvédelmi miniszter: Veres Péter.

Eszerint a Kommunista Párt 5, a Kisgazda és a Szociáldemokrata Párt 4—4, a Parasztpárt pedig 2 tárcát kapna. Kisebbnagyobb személyi változások természetesen még akkor is történhetnek szerdán, ha az elvi megegyezés fennmarad a pártok között. A mai helyzet szerint az új kormány tagjainak legnagyobb része az eddigi miniszterek sorából kerül ki; az újak sem ismeretlenek

Igy Szabó Árpád, aki a nemzetgyűlés elnökeként és a Kisgazda Párt képviselői csoportjának elnökeként működött a legkritikusabb napokban. Olt Károly a MKP városházi frakciójának vezetője. Darvas József a „Szabad Szó" főszerkesztője.

Fontos pozíciót foglal el Mihályfi Ernő: a köztársasági elnök kabinetirodájának főnöke lesz miniszteri rangban

A pártközi tárgyalások egyébként kedden folytatódnak s ezt megelőzően hétfőn a szociáldemokrata pártvezetőség tartott ülést, majd a két munkáspárt összekötő bizottsága.

A miniszterelnökség kisgazdapárti államtitkáraként Pesta Lászlót, Kiss Lászlót, vagy Róth Pált emlegetik. — Lehetséges ugyanis, hogy a miniszterelnökségnek két államtitkára lesz, — egy kommunista és egy kisgazda

Fontos probléma még az elintézésre váró kérdések között az, hogy milyen módon kapcsolódhatik be Dobi István, a Független Kisgazda Párt országos elnöke a kormány munkájába, miután több koalíciós párt vezetői tagjai lesznek a kabinetnek.

Mint értesülünk, a kedden összeülő pártközi értekezlet a kormány programmjával még nem foglalkozik, legfeljebb annak irányadó elveit beszéli meg. A kormányprogramm végleges kialakítása, az egyes pártok programmjainak egyeztetése, későbbi időpontban, a kormány formális megalakulása után történik meg; természetesen azonban a kormánynak az országgyűlésen való bemutatkozása előtt.

PEYER UJ PÁRTOT ALAPIT

Budapesti lapjelentések szerint Peyer Károly kijelentette, hogy a közeljövőben megalakítja új pártját, a Független Magyar Szociáldemokrata Munkáspártot. — Peyer kijelentette, hogy nemsokára nyilvánosságra hozzák az alakuló gyűlés időpontját

MIBE KERÜLNEK AZ ÁLLAMTITKÁROK?

Már több párt felvetette azt a követelést, hogy csökkenteni kell az államtitkárok számát. Hozzávetőleges számítások szerint ugyanis **24 politikai és 22 adminisztratív államtitkára van a magyar demokráciának, nem számítva a címzetes államtitkárokat.** — Egy-egy államtitkár **havi háromezer forint** körüli jövedelmet húz az államtól; — azonkívül rendelkezésre áll **egy állami autó sofőrrel és üzemanyaggal.** Az államtitkárok közül négy meg éppen miniszteri fizetést kap. Az államtitkárok évi fizetése másfélmillió forint körül van, de legalább **ugyanennyibe kerülnek az autók, titkárok, sofőrök, gépírónők, akiket szintén az államtitkárok miatt kell tartani.** Az államtitkárok számát hír szerint **a felére akarják csökkenteni,** de kérdés, hogy fog-e sikerülni?

Magyarország felvételének kérdése az Egyesült Nemzetek szervezetébe

A Szovjet-Unió megszavazza Olaszország felvételét, ha a tanács javasolja Magyarország, Románia, Bulgária és Finnország felvételét Napirendre tűzték az olasz békeszerződés módosítását

Newyork, szept. 22. (A. P.) Az Egyesült Államok szombaton javasolták, hogy a biztonsági tanács legközelebbi ülését tegyék megfontolás tárgyává **Olaszországnak az Egyesült Nemzetek Szervezetébe való felvétele kérdését. Olaszország felvételi kérelmét annakidején visszautasították** — mert a Szovjet Unió azt az álláspontot foglalta el, hogy nem lehet határozatot hozni, amig a békeszerződések nem lépnek hatályba. Az akadály az elmult hétfőn elhárult, amikor az olasz békeszerződés hatályba lépett. **Az azóta Moszkvából érkező jelentések céloztak arra, hogy a Szovjetunió készen állna Olaszország felvétele mellett szavazni, feltéve, ha a tanács javasolná Romániának, Magyarországnak, Bulgáriának és Finnországnak az Egyesült Nemzetek szervezetébe való felvételét is.** Finnország felvételi kérelme szombaton érkezett meg az Egyesült Nemzetekhez.

A newyorki rádió jelentése szerint **Gromiko** azzal az indokolással ellenezte az olasz békeszerződés revíziójának napirendre tűzését, hogy az Olaszországgal kötött békeszerződés igazságos és biztosítja az olasz gazdasági élet normális fejlődését.

Az Egyesült Nemzetek ügyrendi bizottsága vasárnap **4 szavazattal 2 ellenében amellett foglalt állást, hogy az olasz békeszerződés módosításának kérdését tüzzék napirendre.** Ezt Anglia kiküldöttje ellenezte, hangoztatva, hogy bár az olasz békeszerződés nem eszményi, ennek felülvizsgálása még korai lenne. **A napirendre tüzés mellett az Egyesült Államok, Mexikó, Kuba és Brazília szavazott, ellene a Szovjet-Unió és Lengyelország,** nyolc állam képviselője tartózkodott a szavazástól.

Az ügyrendi bizottság ezután 14 szavazattal 2 — mégpedig a Szovjetunió és Lengyelország — ellenében úgy döntött, hogy Marshall külügyminiszternek az ideiglenes béke és biztonsági albizottság létesítéséről szóló javaslatát a közgyűlés napirendjére tűzik. Ennek vitájában Gromiko szovjet kiküldött kijelentette, hogy a Marshall-terv ellen mond az Egyesült Nemzetek szervezete alapvető kérdéseinek és a javasolt albizottság törvénytelen s alkotmányellenes.

Az alapokmány e megszegése igen veszedelmes precedenst jelentene. Az angol, amerikai és kinai kiküldött támogatta a napirendretüzést. Az ügyrendi bizottság felvette napirendjére a **háborús propaganda üldözésére vonatkozó szovjet javaslatot,** a Korea függetlenségével kapcsolatos amerika indítványt s a kisebbekkel együtt összesen 63 ügyet.

KÜLÖN REPÜLŐGÉPEN TRUMANHOZ

A párisi gazdasági értekezlet zárójelentését hétfőn délután irták alá. Még kedden **külön repülőgépen viszik Trumanhoz a jelentést.** A jelentés szerdán már Truman elnök kezében lesz. Az értekezleten résztvevő 16 küldöttség közül néhány vezetőszemélyiség szintén repülőgépen Washingtonba utazik, hogy az esetleg még felmerülő kérdésekről közvetlenül tudjon tárgyalni az amerikai államférfiakkal.

A jelentés minden országot hatalmas erőfeszítésre és termelésének példa nélkül álló növelésére hívja fel. Igy is 16.500 millió dollár segítségre lesz szüksége Európának, hogy gazdaságilag talpraállhasson. A jelentés nyitvahagyott egy ajtót a kelet-európai országok számára, hogy csatlakozzanak a Marshall-tervhez.

HERRIOT

a francia radikálszocialista párt nizzai nagygyülésén kijelentette: **Sok téren a szabadelvübb politikához kellene visszatérni.** Biztositani kellene a választási, a törvényhatósági és a gazdasági szabadságot. **Az állam nem kényúr, hanem döntőbíró, nem lehet az a hatalom, amely jogosult volna a nemzet minden erőforrását kisajátitani, hogy tetszése szerint ismét szétosztogassa.**

Herriot külpolitikai vonatko-

tásban Franciaország közvetítő szerepe mellett foglalt állást. — Hasonlóképpen nyilatkozott **Vincent Auriol francia köztársasági elnök is.** Szükséges — mondotta a többi között —, hogy Franciaország hallassa a józanság szavát, mert már fenyegető és bénító nyugtalanság tölti el újra az emberek és népek szivét. — Franciaország nem hajlandó elfogadni az új háború sorsszerűségét.

BIDAULT

Az UNO közgyűlésén nagy tetszéssel fogadott beszédben fejtette ki ugyanezeket az elveket, Leszögezte, **hiábavaló lenne eltitkolni, hogy komoly és súlyos válság van.** Sajnálatosnak mondja, hogy egyes európai nemzetek távol tartották magukat a párisi értekezlettől és visszautasította azt a vádat, mintha Franciaország és Nagybritannia összejátszana az USA-val Európa függetlenségének megsemmisítésére. Bidault egész sor közvetítő javaslat után befejezésül kijelentette: Értsük meg egymást ezekben a zavaros és nehéz időkben és **hallgassunk egy szóra, amely az emberiségnek békét ígér.**

Bidault előtt Masaryk csehszlovák külügyminiszter mondotta el beszédét, **támogatva Visinszky indítványait.**

Masaryk többek között ezeket mondotta:

„Mielőtt a kisnemzetek bármely nagyhatalom elítélésére szánnák magukat, előbb vessenek egy pillantást saját portájukra, vajjon ott minden rendben van-e?

A brit külügyminisztérium szóvivője Magyarországról

London, szept 22. A brit külügyminisztérium szóvivője vasárnap nyilatkozott a délkelteurópai államokról. A szóvivő kijelentette, hogy a magyar, román és bolgár békeszerződés ratifikálása **véget vet az ezekkel az országokkal fennálló hadiállapotnak és magával hozta a brit diplomáciai képviselők kinevezését ezekbe az országokba.** A békeszerződések maguk bizonyos feladatkört tartanak fenn a diplomáciai képviselőknek a békeszerződések megvalósításában. A szóvivő méltatta ezután a három volt ellenséges állammal fennálló kapcsolatokat s többek között ezeket mondotta:

Magyarországon a lakosság a háború óta két választáson nyilvánította ki az igazi demokrácia és a népképviseleti kormány iránti hűségét. A szóvivő hangsúlyozta, hogy a **békeszerződések ünnepélyesen kötelezik a bolgár, román és a magyar kormányt, hogy biztosítsa a hatalma alatt álló valamennyi személy jogait és alapvető szabadságjogait. (MTI)**

Görög-bolgár határincidens, 11 halott

Szófia. A bolgár sajtóigazgatóság közli, hogy szept. 7-én éjjel Csakalarevó községnél görög területről felfegyverzett csapat akart Bulgáriába betörni. A bolgár határőrség heves tűzharcban szorította vissza őket. A színhelyen **11 holttestet találtak,** zsebükben levelek voltak amelyek különböző bolgár ellenzéki személyek címére szóltak. A betörőcsoport tagjai fiatalemberek voltak, akiket bolgár ellenzéki vezérek küldtek kiképzésre és felszerelés végett Görögországba és onnan jöttek vissza Bulgáriába, hogy szabotázscselekményeket hajtsanak végre.

Az utolsó összeesküvési per tárgyalása

Budapest. A hetedik összeesküvési csoport tagjai hétfőn reggel kerültek a népbíróság Olti-tanácsa elé. A vádirat szerint a hetedik, utolsó összeesküvési per vádlottjai gazdasági vonalon követték el bűnüket. Szentmiklósgy István és Héder János utasítására Magyarország gazdasági újjáépítését akarták megakadályozni szabotázzsal és a gazdasági fellendülés szándékos hátráltatásával. Így többek között a MAVAG két közösségi igazgatója Borbély és Rimóczy mozdonyok és gépek gyártásának ütemét lassították.

A vádlottak egyrészét azzal vádolja az ügyészség, hogy tudtak az összeesküvésről, de nem jelentették a hatóságoknak.

A hétfői tárgyaláson a tanácselnök számbavette a tanukat. Ezután felolvasták a vádiratot.

A köztársasági elnök búcsúfogadása a SzEB tiszteletére

Tildy Zoltán köztársasági elnök és Tildy Zoltánné a Szövetséges Ellenőrző Bizottság tagjainak búcsúzása alkalmából szombaton este a köztársaság házában fogadást adtak, amelyen megjelentek a távozó SzEB vezetői és tagjai, a magyar kormány tagjai, a diplomáciai testület vezetői, közéletünk sok vezető személyisége. Az érkező vendégeket a köztársasági elnök és felesége, Dinnyés Lajos miniszterelnök és Mihályfi Ernő tájékoztatási miniszter fogadták. — A vendégek fesztelen eszmecseréjét folytatva, igen szívélyes hangulatban a késő esti órákig maradtak együtt.

Püspöki helynököt választ az unitárius egyház

A magyar békeszerződés hatálybalépésével a magyarországi unitárius egyház ismét elszakadt az erdélyitől. Ennek következtében az unitárius egyház Magyarországon maradt részét püspöki helynökséggé nyilvánították, amelynek vezetőit és tisztségviselőit szeptember 25-én választják meg a Pestszentlőrincre egybehívott közgyűlésen.

—+—

A Pfeiffer párt 10 szervezője rendőrségi őrizetben

A rendőrség államvédelmi osztályán harmadik napja folyik a vizsgálat a Pfeiffer-párt több szervezője ellen. Eddig **több mint 40 embert idéztek be a rendőrségre és kihallgatásuk után túlnyomórészt el is bocsátották, de mintegy tizen még mindig őrizetben vannak.** A rendőrségen nem nyilatkoztak a kihallgatások részleteiről. Pfeiffer Zoltán párjának több képviselő-tagjával ezombaton Dinnyés Lajos miniszterelnöknél panaszt emelt a tagjai ellen folyó rendőri eljárás miatt. Azzal érvelt, hogy a rendőrség a választási íveken szereplő ajánlások ügyében folytat nyomozást, noha a választási bizottság jogosult ebbírálni és annak fellebbezési fóruma, az Országos Nemzeti Bizottság. A miniszterelnök Pfeiffer panaszát továbbította Rajk belügyminiszternek.

Az elbocsátott közmunkások a miniszterelnöknél

Budapestről jelentik: Hétfőn délelőtt 2.500 közmunkás vonult fel a parlament elé. A közmunkásokat néhány nappal ezelőtt elbocsátották s most azt követelik, hogy ismét vegyék fel őket közmunkák végzésére.

A munkások néhány vezetőjét Dinnyés Lajos miniszterelnök fogadta. A küldöttség szónoka előadta a közmunkások kívánságait, a miniszterelnök pedig megígérte, hogy megvizsgálja a helyzetet.

Svájci tenyészállatok a Hortobágyon

Piacsek András országos gazdasági főfelügyelő Svájcban tárgyal nagyobbarányú svájci tenyészállat-import kérdéséről. Ha a tárgyalások eredményesek lesznek, **még az ősz folyamán megérkeznek a svájci tenyészállatok,** amelyeknek egy részét a Hortobágy hasznosítása során tervbe vett állami mintagazdaságban helyezik el törzstenyészetek formájában.

A temetőben halt meg egy idős gazdálkodó

Hajdúböszörményben értesítették a rendőrséget, hogy a temetőben az egyik síron súlyos beteg idős férfi fekszik. Mire a mentők kiszálltak, az idős ember, Kardos Péter 62 éves gazdálkodó meghalt. Zsebében cédulát találtak, melyre ez volt írva: „A halottasházból temessenek el". **A rendőrség** [illegible]

A pártok hírei

A Független Kisgazdapárt női tagozatának csütörtök délután 5 órakor tartandó gyülésén dr. **Liptayné Hunyadi Margit fővárosi kiküldött** tart igen értékes, időszerű előadást. A női titkárság felkéri a tagokat, hogy teljes számban, pontosan jelenjenek meg az előadáson, amelyet a párthelyiségben tart meg a kiváló előadónő.

Vasárnap ösztaggyülést tart a Kisgazda Párt. A Független Kisgazda Párt debreceni szervezete vasárnap délelőtt 11 órakor a pártszervezet nagytermében összetaggyülést tart a párttagok részére, melyen a párt helyi vezetői politikai beszámolót tartanak. A gyülés előtt délelőtt 9 órakor a hajdúmegyei szervezet elnöki tanácsa tart ülést.

A FUGGETLEN IFJUSAG HIREI

A Független Ifjúság debreceni szervezete házi toborzó jellegü sakkbajnokságot rendez. Nevezési határidő szeptember 25 déli 12 óra. A részletes tudnivalókat helyiségünkben kifüggesztettük.

Felhívjuk azokat a tagjainkat, akik érdeklődnek a színjátszás iránt, hogy jelentkezzenek hivatalos helyiségünkben haladéktalanul.

A sakkótanfolyamra még lehet jelentkezni hivatalos helyiségünkben. (Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz. félemelet.)

Kelet-magyarországi Tájközpont alakuló választmányi ülése f. hó 28-án lesz debreceni központban.

Vasárnap Püspökladányban ifjúsági tagértekezlet lesz.

A leánycsoport 24-én, szerdán délután 4 órakor tartja tisztújító közgyülését. Felkérjük tagjainkat, hogy minél többen vegyenek részt a gyülésen.

A Városi Dalegylet közgyűlése

Debrecen Városi Dalegylet vasárnap tartotta 85-ik tisztújító közgyülését, mely alkalommal **megtekintették a közgyülés tagjai a dr Keresztélyné által igen szép kivitelben elkészített, felavatásra váró dalegyleti zászlót.**

A dalegylet tárgysorozatán levő jelentések meghallgatása tuán a közgyülés 1948. évre az alábbi tisztikart választotta meg egyhangú lelkesedéssel. Díszelnökök a régiek maradtak. Elnök Szabó Kálmán polgármester, társelnök Balla Béla ny. irodaigazgató, Dózsa György ny. nyomdaigazgató, Pataky József min. tan. ker. iparfelügyelő, tb. társelnök Ary Lajos számvevőségi főnök, Kéri Mikó Gyula ny. téglagyári igazgató, Szendrey Sándor h. polgármester, Méneg János h. polgármester. Alelnök: Papp Sándor adóhivatali végrehajtó, Udvarhelyi Béla ny. s. nyilvántartó, tb. alelnökök: Barcza Barna ny. ig-tan. dr Balogh József orvos Győri Lajos fogműves, D. Nagy Dezső ny. városi tisztviselő, Dobi Lajos városi tisztviselő, Pompola Ferenc szabómester, Szücs Béla városi tisztviselő, Simon István nyomdai oszt. vezető h., Szánthó Zoltán városi tisztviselő, Selényi József ny. tanácsos, Simay János ny. ig. tanító, Ujvárosi Sándor magántisztviselő, Nagy Sándor Lakatosmester, Vargha éla ny. gyógypedagógiai tanár, Teleky Pál ny máv. intéző. Főtitkár: Kelemen Géza gyógypedagógiai igazgató-tanár, Titkár: Sziklai Béla gyógyp. tanár, Pataky Zoltán áll. tisztviselő, Gulyás Sarolta városi könyvtáros. Jegyz: Pápai Endre gyógyp. tanár, H. jegyző: Borbás József városi tisztviselő. Ellenőr: Papp György ny. gyógyp. tanár. Gazda: Porcsik Zoltán ny. városi tisztviselő, Nagy Dezsőné úrasszony. Zászlótartó Katona József városi tisztviselő. Karigazgató: Forray István ny. igazgató zenetanár. Korrepetitor: Sziklay Béla, Kiss Lajosné Bessenyei Erzsébet zongoratanárnő. Ügyész: Oláh Tibor városi tb. főügyész, Számvizsgáló: Kovács Mihály ny. banktisztviselő, Javoránszky Béla városi tisztviselő, Nosztraj Etelka városi tisztviselő. Igazgatói választmányi tagok: Pártoló és alapító tagok közül: Balogh Kálmán adóhiv. főszámvevő, Horváth Ferenc HEV igazgató, Csóczits Lajos vendéglősmester, Pálfi József szerkesztő, dr Szabó Lajos városi tanácsnok, dr Asztalos Sándor klutúrtanácsnok, Bartha István nagyiparos, Galánffy Lajos zeneisk. igazgató, D. dr Nagy Sándor kollégiumi tanár, lelkész, dr Hankiss János egyetemi tanár, dr Kontsek Miklós nagykereskedő, Mátyás István nyomdaigazgató, Varga Endre számvevőségi főtanácsos. A női vegyeskar tagjaiból: Balogh Lajosné városi tisztviselőnő, Galyassy Pálné ev. tanítónő, Diószegi Ilona városi tisztviselő, Fehér Erzsébet állami tisztviselő, Paál Erzsébet ref tanárnő. Férfikar tagjaiból: Szarvas János nagykereskedő, Pongor József magántisztviselő, Szücs Imre borbélymester, Kiss Lajos magántisztviselő, Bozsó Albert könyvkötőmester, Sashegyi Sándor gör. kat igazgató tanító, Gyúró aladár városi tisztviselő, Debreceni Lajos címfestőmester, Nagy Gyula városi tisztviselő, Nagy Dezső főtanácsos, Horváth István városi intéző, Zalánfy Béla egyetemi tisztviselő és ifj. Ábel Aladár virágkereskedő.

Vigszínház

mozi

Szivbemarkoló, megható francia filmremek:

Szerelmi vihar

Érdekes, lebilincselő szerelmi regény!

Fősz.: **Charles Boyer, — Michele Morgan.**

Előadások: 4, 6, 8 órakor.

APOLLO MOZI

Közkívánatra! Minden idők feljelhetetlen angol történelmi filmje:

Lady Hamilton

Főszereplők: Vivienne Leigh Lawrence Olivier

Előadások: Fél 5, fél 7, fél 9. vasár- és ünnepnap de. 11-kor.

Telefon: 194.

Tegnap hazatért hadifoglyok névsora

Szeptember 22-én Máramaros-szigetről Debrecenbe érkezettek, debreceniek és vidékiek névsora.

Debrecenbe: Szilágyi Imre, Szilágyi Gábor, Nagy Imre, Nagy Gyula, Nagy Antal, Nyisli József, Ambrus László, Bakó Imre, Zempléni Sándor Király József, Péntek Ferenc, Radics László, Molnár János, Nagy Sándor, Egri Mihály, Eperjesi József, Fekete Imre.

Debrecen környékiek: Hajdúböszörmény: Oláh Gyula, Löki Antal Csíki Mihály, Zelenkó Imre, Cserép Imre. H.dorog: Domokos Lajos, Gyúró György H.-szoboszló Petrovics Ferenc, H.-nánás: Nagy László Egyek: Nagy Kálmán, Surányi József. Földes: Kecskés Gyula. Hajdúhadház: Balogh József. Püspökladány: Ferenczi Ferenc. Nádudvar: B. Nagy Lajos, Balmazújváros: Szatmáry István.

Debrecen a diákváros

Az iskolai év kezdete egycsapásra megváltoztatta Debrecen utcáinak képét. **Kora reggel és déli órákban az utcára kiömlő diáksereg szinte új arcot ad a városnak. Most látszik, mennyire diákváros Debrecen a szó legigazibb értelmében.**

Hivatalos adatok is alátámasztják ezt a megállapitást. Gorzó István rendőrszázados, a debreceni bejelentőhivatal vezetője rendelkezésünkre bocsátotta a bejelentési statisztikát. **Eszerint szeptember 7-ig a város lakosságának száma 133.217 volt. Ez a szám néhány nap alatt 901-el szaporodott, pedig akkor még csak az egyházi skolák egyrésze nyitotta meg kapuit. Szeptember 19-én Debrecen lakosságának száma 135.082, vagyis két hét alatt mintegy 1800 fővel szaporodott.** Ennek pedig jelentős részét az iskolakezdésre Debrecenbe érkezettt diákság teszi ki.

A vidékről bejött diákok egyrésze internátusokban, népi kollégiumokban, zöme azonban még mindig magánházaknál, családoknál lakik.

RÖVIDESEN MEGINDUL A CSEREDIÁK-RENDSZER

Értesülésünk szerint az Ifjusági Munkaszövetség és Diákkaptár ezen a nyáron már ismét tervszerüen foglalkoztatták a fiatalságot. **A diákok egyrésze bekapcsolódott a mezei munkák végzésébe, de kulturális vonalon is eredményes működést fejtettek ki.** Ismét megkezdték tájcsoportonként a **népmesék, népdalok és mondák gyüjtését** különös tekintettel a második világháború alatt a **néplélekben kitermelődött folklóranyagra.** Ujszerü munkát végeztek a **népgondolat, népvélemény, népélet-gyüjtéssel,** mely a külföldi eredetü közvéleménykutatást egy gyökeresen magyar megnyilvánulási vonalra helyezi át. **Összegyüjtötték az egyes vidékeken feltünt ezermesterek, ősitehetségek névsorát.** Ezzel kapcsolatban az a terv merült fel, hogy **Debrecenben felállitandó Bólyai Népikollégiumban a magyar falvak népe és ipari munkásság körében feltünt tehetségeket, kutatókat, feltalálókat összegyüjtsenek és megadnák az alapot a további munkájukhoz. Megkezdődött a kulturcsoportok, regősök megszervezésével falvanként kultúrtoborzások, nótaórák és úgynevezett sétaiskolák elindítása a népmüvelés fejlesztésére a községek ifjúsága körében.**

Egyébként a tankerbleti főigazgatóságtól nyert értesülésünk szerint **megkezdődtek illetékes helyen a tárgyalások a cserediákrendszer felelevenítésére** és ezt az érdekes, Magyarországon hagyományos tanittatási módot a jövőben rendszeresen ki akarják épiteni olymódon, hogy egyrészt a környező államok tanulóifjúságával, később más országok diákságával kapcsolatban bonyolítsák le a diákcserét. **Egészségügyi szempontokból azonban belföldön már hamarabb is megindul ez az akció. Ha például egy diák fejlődésére, egészségére döntő fontosságú lenne a levegőváltozás, akkor orvosi vélemény alapján a diákcsereakció keretében hegyes vidéken levő iskolában helyezik el.**

Az ifjúságot egyébként a kulturális és gazdasági természetü munkán kívül erőteljesen bekapcsolják a jövőben az egészségügyi munkába, mint a légy irtása, a tisztaság propagálása, falusi fürdőknek ifjúsági munkaerővel felállitása stb. Gazdasági téren az idén a gyümölcsmaggyüjtéssel értek el komoly eredményt a mezei munkán kívül a diákmunka keretében.

VERSENY 1848-AS EMLÉKEK GYÜJTÉSÉRE

A kultuszminsztérium junius-ban nagyszabásü versenyt irt ki a diákok számára a szabadságharc közelgő centenáriuma alkalmából 1848-as történelmi emlékek, hagyományok, mondák gyüjtésére. **Már eddig megállapitható, hogy a debreceni iskolák növendékei hatalmas munkát fejtettek ki ezen a téren, olyan anyagot hordtak össze, mellyel komoly reményük van az országos diákverseny megnyerésére.**

A diákvárossá lett Debrecenbe visszatért ifjúság tehát, mint a fentiekből kitünik: hasznosan töltötte idejét.

—xxxx—

— Óriásgyermeknek adott életet egy szegedi földmüves felesége, Fürtön Miklósné, a szegedi szülészeti klinikán. Az új szülött hat és fél kg hatvan cm hosszú és a fejkörfogata 42 cm. Nehéz műtét tánu hozta világra gyermekét Fürtöné. Mindketten egészségesek. Külön érdekesség az, — mint elmondotta az anya —, hogy ez már a negyedik gyermeke, de az első három szülés közben meghalt, mert mind szintén 6—7 kg közötti óriásgyermekek voltak. A világ orvosi irodalma szerint az óriásgyermekek nem szoktak élve megszületni, éppen nagyságuk miatt. Sőt sokesetben arra is sor kerül, hogy az anya életének megmentése érdekében feldarabolva kell őket a világra segiteni. A jelenlegi esettel kapcsolatban dr Batizfalvy János a sikeres műtét végrehajtója közli a ritka szülési eset adatait a nemzetközi tudományos irodalom számára.

Igazolvány képek

HORVÁTH FOTÓTÓL,

Simonffy utca 1/b.

866 hadifogoly érkezett hétfőn

A hadifoglyok hazaszállítása során hétfőn délután 5 órakor Máramarossziget felől érkezett szállítmány Debrecenbe. **A fogolyvonattal 866 hazatérő jött,** akik között 212 tiszthelyettes, 607 legénységi állományú katona, 45 civil és 2 munkaszolgálatos volt. A foglyok fertőtlenítése még tegnap este megtörtént, úgyhogy ma délelőtt otthonukba indulnak a hazatértek.

Hadifogoly üzenetek

Szeptember 20-án 10 órakor a Máramarossziget felől érkezett hadifoglyok a következőktől hoztak üzenetet Debrecenbe: Csikós János 452—2, Hudák László 453—2, Balázs Árpád Posta u. 7558, Kövér őrm. 336, Kormos Béla 453—2, Kubinyi Béla Rákóczi u. 7. 4466, Pető Sándor Csillag u. 7464, Kapros László 7466, Angyal Sándor 2728, Hangyai János Rákóczi u. 20. Tusinói Gábor, dr. Juhász István (Tomelina), Károlyi Sándor (Tomelina), Pásztor József Széchenyi u. 6. 318—20, Gyarmati József Szondi u. 23. 7466, Buray János Busi u. 13. 7466.

Debrecen környékére üzennek: Hajduszoboszló: Kovács Miklós Máramarossziget, Fenyő Zoltán 2722, Püspökladány: Csontos József 2760, Hajdunánás: Balogh Miklós 7834.

Gabonagyűjtési verseny

A terményforgalom miniszteri biztosa a közellátásügyi miniszter től kapott felhatalmazás alapján **díjazással egybekötött gabonagyűjtési versenyt hirdet a vármegyék, illetőleg a gabonavásárlási körzetek között.** A legjobb gabonagyűjtési eredményt elért vármegyék **másfélmillió forint értékben mezőgazdasági gépi jutalomban részesülnek.** A miniszteri biztos öt vármegyét kíván jutalmazni. Első díjként 500.000 forint, második díjként 400.000 forint, harmadik díjként 300.000 forint, negyedik díjként 200.000 és ötödik díjként 100.000 forint értékű mezőgazdasági gépet juttat a nyertes vármegyéknek. A díjak kiosztásának előfeltétele, hogy gabonából, vagyis búzából, rozsból, árpából, zabból és kölesből bekerülő közellátási készletek elérjék, illetve meghaladják a 400.000 tonnát. Ennek a mennyiségnek szeptember 1-én 55 százaléka gyűlt össze. További előfeltétel, hogy a díjazott vármegye szántóterülete után kat. holdanként 50 kg-ot meghaladó mennyiségű gabonát szolgáltasson be. Ebbe beleszámít az adó, kötelező beszolgáltatás, az önkéntes felajánlás, valamint bármily címen beszolgáltatott gabonamennyiség.

A debreceni Tudományegyetem évnyitója

Hétfőn délelőtt tartotta a debreceni egyetem ünnepélyes tanévnyitóját. Tíz órakor az egyetemi templom alagsorában istentisztelet volt, ahol **dr. Czeglédy** Sándor hirdetett Igét és imádkozott.

Tizenegy órakor a központi egyetem aulájában tanévnyitó közgyűlést tartottak. Az aulában a felszabadulás óta ezúttal gyűlt egybe először az egyetem ifjúsága. Az egyetemi énekkar Szigethy Gyula karnagy vezényletével a Himnuszt énekelte el, — majd **dr. Bozóky** Ferenc, az elmult évi rektor beszámolót adott az 1946—47-es tanévről. — A jelentés szól arról, hogy **az egyetem háborús kára hivatalos megállapítás szerint 3,673.867 forint.** — A pénzügyminisztertől már kapott 150 ezer forint segélyt az egyetem, de ez kevés a teljes helyreállításhoz. — Most újabban 350 ezer forint kiutalása van folyamatban. Az elmult tanévben sok magasrangú látogatója akadt az egyetemnek. — A hallgatók száma közel 1400 volt mindkét félévben; a legnépesebb fakultás **az orvosudományi kar** lett. **Feltűnő, hogy az ifjúság az orvosi pálya iránt milyen nagy rokonszenvet tanúsít. Az elmult évben 148 doktorráavatás volt.** Két alkalommal **sub laurea almae matris** is történt avatás.

A prorektor beszédére **dr. Fornet** Béla, az egyetem ezévi rektora válaszolt.

— Folytatjuk azt a munkát — mondotta —, **amely egyetemünk újjáépítését, továbbfejlesztését és sebeiből való felgyógyulását szolgálja.** Dolgozunk azért, hogy **egyetemünk tudományt tisztelő működése minél csorbítatlan legyen.** — Ehhez kérem mindenki vállvetett munkáját és segítségét.

Dr. Fornet Béla ezután székfoglaló rektori értekezését olvasta fel, amelynek címe „A betegségek külső és belső okairól újabb gyógyeljárások megvilágításában" volt. Fejtegette, hogy a betegségek létrejötténél milyen szerepe van a külső és belső behatásoknak, tudományos alapon megvilágította az újkori orvostudomány gyógyeljárásait. Az értékekben gazdag rektori székfoglaló értekezést a hallgatóság lelkes tapsal fogadta.

A tanévnyitó beszédet **dr. Kovács** Ferenc orvostudományi kari dékán tartotta.

— A ma ifjúságában a kardforgató hősök patakzó véreit a dogozás verítékje váltsa fel, — mert a veríték ma az igazi vér! — mondotta. — Az egyetemnek újra **universitásnak** kell lennie a szó hagyományos értelmében s az egyetemi ifjúságra kulturális téren is újjáépítés vár. Szólt a hivatás és a foglalkozás kettős fogalmáról s kifejtette, hogy mérhetetlen kára lenne a kulturának, **ha a hivatást foglalkozássá degredálnák.** Eszményekben, tudásban gazdagnak kell lennie jövő ifjúságunknak, mert **csak az a demokrácia lehet emelkedett,** amelynek sok **ilyen erkölcsi „kapitalistája"** van!

Az egyetemi énekkar a Szózatot énekelte el, ezzel véget ért az ünnepélyes közgyűlés.

Közellátás

Cukor kiosztás. — Felhívja a közélelmezési ügyosztály a város lakosságának figyelmét arra, hogy a szeptember havi cukor fejadagot az alábbi jegyekre szerezhetik be kg-ként 7.60 Ft-os egységárban a fűszerkiskereskedőknél 70 sz. nyt ellátlanok „Állami élelmiszerjegy" szeptember havi „A" szelvényére 20 dkg, 210 sz. nyt. „Általános közellátási élelmiszerjegy" önellátók részére szeptember havi „B" szelvényére 20 dkg, 221 sz. nyt. „Állami közellátási jegy ellátlan gyermek részére szeptember havi „A" szelvényére 20 dkg 222 Állami közellátási jegy önellátó gyermekek részére szeptember havi „A" szelvényére 20 dkg, 225 „Állami lisztjegy csecsemők részére" szeptember havi „P" szelvényére 20 dkg, 226 sz.nyt. „Állami kenyér és élelmiszerjegy" terhes és szoptatós anyák részére szeptember havi 13. szelvényére 40 dkg. Fenti szelvényeket a fűszerkiskereskedőknél legközelebb szeptember 25-ig le kell adni. Közélelmezési ügyosztály.

— **La Guardiát, az UNRRA volt vezérigazgatóját,** aki hosszú évekig volt Newyork főpolgármestere, elhunyta alkalmából az egész világ gyászolja. Amerikában minden középületen félárbocra bocsájtották a zászlókat. Az UNO közgyülésén a delegátusok méltatták az elhunyt érdemeit, majd a közgyülés egy perces szünettel áldozott La Guardia emlékének.

Olajfütés

Kossuth-utca 49. sz. alatt az udvarban. Olajfütést vállalok. Kovács Sándor

Rádiókészülékek

tizenkét havi részletre Horváth Sándor szaküzletében, Piac-u. 56.

HIREK

TERVVEL TERMELJ!

Itt az ősz!

Szeptember 21-én, vasárnap léptünk be az őszbe. A hivatalos határnap délutánján az idő is megfordult. Az afrikai forróság alábbhagyott, az utóbbi napok állandóan tiszta kék egére nehéz esőfelhők vonultak. Estére — ha szűken adagolva is — esni kezdett az első őszi eső. — Itt az ősz. Előkerül a szekrényekből a kabát; az emberek pedig kezdik a fejtörést: honnan s miből szerezzenek tüzelőt.

— **Várható időjárás:** Élénk, időnként erős északnyugati szél. Felhőátvonulások, több helyen záporeső, zivatar. A hőmérséklet kissé csökken.

— **Ügyeletes gyógyszertárak:** „Arany Angyal" Vörös hadsereg útja 50. „Sas" Hatvan utca 66.

Rádióműsor. Kedd: 6.30: Falurádió, 6.45: Reggeli torna, 7: Hírek, 7.20: Hanglemezek, 7,30: Izraelita vallásos félóra, 8: Hanglemezek, 8.45: Előadás a szovjet zenéről, 9: Hungária együttes, 10: Hírek, 12: Hírek, 12.15: Operarészletek, 12.45: Lángelmék mellékfoglalkozása, 13: Cigányzene, 14: Hírek, 14.10: Szétszórt magyarok között, 14.25: Ifjúsági énekkarok, 14.45: Szövetkezeti negyedóra, 15: Rádióiskola, 15.15: Műsorismertetés, 16: Gordonkaszámok, 16.40: Előadás az embertani kutatásokról, 17: Hírek, 17.10: Hadifogolyhíradó, 17.15: Vöröskereszt közl, 18: Raguly Antal emlékezete, 18.15: Mit üzen a rádió, 18.45: Világhíradó, 19: Nagy Izabella énekel, 19.40: Megsértették a minisztériumot, közvetítés a Medgyaszay Színházból, 20.25: Hírek, 21.20: Hírek oroszul, 22.25: Hírek, 22.50: Pataki Kálmán énekel, 23: Kevés szó — sok lemez, 24: Hírek. — **Bpest II:** 17: Ötórai tea, 18: Hírek, 18.05: Letűnt nagyvárosok, 18.30: A szegény ház, 18.45: Zenekari művek, 19,30: Hangos Híradó, 20.30: Rádiószabadegyetem, 21: Hírek, 21.15: Hanglemezek.

— **Százezer ember vett részt a vasárnapi máriaremetei zarándoklaton.** A zarándoklatot Meszlényi Zoltán püspök vezette a fővárosból Máriaremetére, ahol P. Vid József jezsuita házfőnök misét celebrált.

— **Önálló dohányjövedéki szerv lett a debreceni gépi fermentáló üzem.** A pénzügyminiszter rendeleti úton a Debrecenben már működő gépi fermentáló üzemet önálló dohányjövedéki szervvé nyilvánította. Önálló működés szempontjából így e szerv is minden tekintetben a többi önálló dohányjövedéki szervvel (dohánybeváltó hivatallal, dohánygyárral, dohányáruraktárral stb.) azonos elbírálás alá esik. Mint ismeretes, a gépi fermentáló üzem feladatköre a nyersdohányok mesterséges erjesztése.

— **A Szent László énekkar a hadifoglyokért.** Vasárnapi számunkban megemlékeztünk arról, hogy a Szent László énekkar áprilisban előadott és nagy sikert ért Oratórium estjét közkívánatra a hadifoglyok megsegítésére megismétli. Az újabb előadás idejét tévesen közöltük, mert az nem novemberben, hanem október 19-én, vasárnap 18 órakor lesz az Arany Bika dísztermében. Ez alkalommal Pongrácz Zoltán vezényletével a Beethoven: Krisztus az Olajfákhegyén című oratóriumon kívül a műsor második részében többek között Händel: Messiás című oratóriumának egy részét is bemutatják. Jegyek a Kovács trafikban Kossuth u. 15. alatt 3, 4, 6 és 10 forintos árakon már kaphatók.

— **Elfogták Paks környékén és Debrecenbe kísérték Barczikay Béla volt debreceni dohánygyári igazgatót,** kit a dohánygyári munkások népellenesség miatt régebben feljelentettek és országos körözést adtak ki ellene. Barczikayt az államvédelmi osztály átadta a népügyészségnek.

— **Elkészítette a debreceni népügyészség a vádiratot** B. Papp György hajdúdorogi tanító ellen. A vádirat szerint a Magyar Élet Pártja titkárja volt és több beszédben a háború tovább folytatása mellett foglalt állást. Ügyében a főtárgyalás októberben lesz.

— **Kíváncsi vagyok, hogy miért van annyi baj a szénbányákkal** — mondotta Montgomery tábornagy s egy teljes napra leszállt az egyik angol szénbányába. Mikor feljött, igazi skót módjára nem szólt semmit, csak a leiét csóválta.

Aldozzunk az ifjúságért!

Egy esztendővel ezelőtt néhány lelkes ifjú és leány nagy fába vágta a fejszéjét: látták az egyetemre került szegénysorsú fiuk és lányok hallatlan viaskodását a nyomorral, a nélkülözéssel s elhatározták, hogy segíteni fognak. Éjtnappallá tevő munkával szervezték meg a debreceni Tildy Zoltán népi kollégiumot és a Lorántffy Zsuzsánna leánykollégiumot. Kevesen tudtak vállalkozásukról s még kevesebben nyujtották ki segítő kezüket feléjük. A kollégiumok mégis állanak s készen vannak arra, hogy betöltsék áldásos hivatásukat. Ebben az esztendőben több száz szegénysorsú fiú és leány kérte felvételét ezekbe a kollégiumokba, de az igazgatóság, sajnos, nem teljesithette mindany. nyiuk kérését. Nem, mert a két kollégium a legnehezebb anyagi viszonyok között él. Azok a szervek, amelyeknek segitenlük kellene, közömbösek maradnak, ha a kollégium segitéséről van szó. Nem tudni, hogy politikai okok miatt, vagy egyszerüen csak hanyagságból, de az tény, hogy vajmi keveset törődnek e két kollégiummal.

A fiatalok most elhatározták, hogy azért sem hagyják magukat legyőzetni a nehézségek által. A maj reggelen lelkes fiuk és lányok segitségét kérőn kopognak be a debreceni házak ajtaján hivatalos kérdőivükkel. Nem kérnek sokat, csak néhány fillért, hogy több tehetséges magyar fiú és leány tanulhasson a kollégiumokban, nem kérnek sokat, csak egy kis segitséget, hogy jó magyar értelmiséget nevelhessenek ezek az intézmények a magyar jövőnek. Bizonyos, hogy a debreceni társadalom, mely annyiszor megmutatta, hogy a magyar ifjúság jövőjéért hajlandó áldozatot hozni, most sem fog elzárkózni a kopogtató fiatalok elől.

——xxXxx——

— **Ankara és Prága** rádióállomásai ezután magyarnyelvü híreket is sugároznak.

— **Zilahy Lajos, a kiváló iró,** aki jelenleg Amerikában tartózkodik, előreláthatólag csak jövő tavasszal tér vissza Magyarországra.

— **Sárosi Andor, a kiváló komikus** visszatért eredeti foglalkozásához: Budapesten cipészműhelyt nyitott.

* **Pigniczky István** chronometer **és** műórás Piac u. 69. (Megyeházzal szemben.)

Károlyi Mihály pártsi magyar követ szombaton kihallgatáson jelent meg Ramadier francia miniszterelnöknél.

* **JÓ ÁLLÁST AKAR?** Tanuljon gépirást, gyorsirást dr Naményiné gyorsíróiskolájában Piac 58. Linoleum-házban.

—**Churchill az angliai csatáról.** Az angliai csata évfordulóján Winston Churchill beszédet mondott, melyben többek között kijelentette, hogy az angliai csata sorsdöntő fordulója volt az elmult világháborúnak. Amikor Hitler nem tudta megszerezni az angol légitér fölötti uralmat, már lehetetlenné vált a német inváziő. Az angliai csata nemcsak a sziget népét mentette meg, hanem az egész világ szabadságát is — mondotta Churchill.

— **Török András** Debrecen, Vért 52. szám alatti lakos, hadifogoly özvegye részére üzenet van: Fehér Ákos Debrecen, Csapó-utca 52. sz. alatt.

— **Repülőteret pusztított el a vihar Amerikában.** A New Orleansban kitört dühöngő szélvihar nyomában valóságos felhőszakadás ömlött a városra, melynek repülőtere teljesen víz alá került. A repülőtér személyzetét csónakokkal mentették meg a vízbefulladástól.

* **Varrógépek,** eredeti varrógép alkatrészek, külföldi kerékpárok, ahhoz alkatrészek és speciális varrógépjavítás. **Horváth Tihamér** műszerész szaküzletében, Hunyadi u. 19.

* **Divatpullóverek,** kabátkák, női és gyermekzoknik **kis hibával** leszállított áron Pethő kézimunkaipar Szent Anna utca 10.

— **Európában kilencmillió tonnával kevesebb gabona lesz** az idén, mint amennyire szüksége lenne a nélkülöző európai országoknak.

* **Leánykája** osztálykézimunkáját olcsóbban vásárolhatja meg közvetlenül Szilágyinál, Piac utca 59. Közalkalmazottaknak, munkásoknak 5 százalék engedmény.

* **Pesti divatbemutatókról** legújabb modellrajzokkal hazaérkeztem. Bognárné Elek Margit, Simonffy u. 13. (Ezelőtt Svetits bérház.)

KALAP FRANK újdonságok érkeztek *Arany Bika*

* **Sipos László** építészmérnök építőmester új telefonszáma: 763 Iroda: Csapó u. 23.

— **300.000 ember vesztette eddig életét az indiai zavargások nyomán.** Egyedül Nyugat-Pundzsabban 200.000 hindut és muzulmánt öltek meg a zavargások alatt.

GYÁSZROVAT

Medgyaszay Józsefné
Máthé Juliánna
városi tisztviselőnő

47 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozó teréből. Gyászolják: Bánatos férje, leánya férjével Bartos Sándorral, unokája, szerető édesanyja, hűséges barátnője, sógora, sógornője gyermekeivel és kiterjedt rokonsága. Lakás: Vár u. 7. sz. Dankó temetkezési vállalat.

Legnagyobb fájdalomtól lesujtva tudatjuk, hogy

Kegyes Jánosné
sz. Varga Mária

24 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Elhunytát gyászolják bánatos férje, édesanyja, testvérei, sógorsága, nagynénjei, keresztszülei és kiterjedt rokonsága. Lakás: Ondód, Piac dülő 28. Bartha, vállalat

Mély fájdalommal minden külön értesítés helyett közöljük, hogy

Hollós Bertalan
nyug. Máv. vizsg. főkalauz

82. évében elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozójából. Elhunytát gyászolják gyermekei: József nejével gyermekeivel, Bertalan nejével, unokája Anikó, valamint a Heinisch, Hunyadi- és Nagy-család. Lakás: Csapó utca 53. Bartha végzi.

Mély fájdalomtól megtört szívvel, de a jóságos Isten változhatatlan akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, édesapánk, nagyapánk

id. Deák György
gazdálkodó

életének 62-ik, boldog házasságának 36-ik évében f. hó 21-én visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Temetése f hó 23-án, kedden délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teréből az unitárius egyház szertartása szerint, utána a karcagi sírboltunkban helyezzük örök nyugalomra. Gyászolják: Felesége özv. id. Deák Györgyné Szarka Erzsébet, fiai: István feleségével Minya Máriával, György feleségével Ökrös Katalinnal, unokái: Gyurika, Ferike, Katika, Istvánka, sógornője: özv. Deák Istvánné gyermekeivel, nászai: Ökrös József feleségével, Minya István feleségével, valamint a közeli és távoli rokonok. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Lakás: Rákóczi u. 15. Dankó temetk. vállalat.

— **Felkérem a DMTE összes sakkozóit**, hogy a házibajnokság megbeszélése végett 26-án este 7 órára a klubhelyiségben (Széchenyi u. 1.) jelenjenek meg. Nevezési határidő 26-án este 7 óra. Kevés létszámú jelentkező esetén a házibajnokságot nem rendezzük meg. Vezetőség.

— **A város 1947—48. évi költségvetését tegnap a városi tanács tárgyalta és elfogadta.** Szerdán pártközi értekezlet elé kerül a költségvetés, pénteken a jog- és pénzügyi bizottság, szombaton a törvényhatósági kisgyűlés foglalkozik a költségvetéssel. Hétfőn, 29-én ül össze a törvényhatósági bizottság a költségvetés letárgyalására és elfogadására.

— **A VAOSz debreceni főcsoportja** f. évi szeptember hó 23-án kedden délután pontosan 2 órakor a városháza I. em. 34. sz. szobában (Kistanácsteremben) vezetőségi, választmányi és bizalmi testületi ülést tart, melyre az érdekelteket, tagokat ezúton meghívja. — Tárgy: téli tüzelő és burgonya beszerzés. Elnökség.

— **Gyémántlakodalom.** Meghitt családi körben tartotta meg Korom Benjamin és Szücs Zsuzsánna 60. éves házassági jubileumát tegnap este Eötvös utca 65. szám alatt. A ritka jubileum résztvevői a Korom testvérek, Pikó börgyáros és családja, Végh tanácsegéd és családja, a barátok és tisztelők sokáig maradtak együtt bensőséges hangulatban.

* Pk. 8549/1947. **Árverési hirdetmény.** Elárverezek Debrecenben a Gyulai Macs dülőben végrehajtást szenvedő lakásán 1947 szeptember 29-én délelőtt 12 órakor tartandó árverésen tehén, borjú és egyéb ingóságokat, 2700 forint becsértékben. Király Béla végrehajtó.

* **Csomor Gyula** elvesztett egy óraláncnak használt kis üvegdíszkulacsot a Meteor mozitól a Cegléd u. 2. alatt lévő borbélyüzletig. Szíves megtaláló adja vissza Csomor Gyulának illő jutalom ellenében a Meteor mozgóban.

— **Zsebtolvaj ellopta a pénztárcáját** Uj István Bellegelő 65. sz. alatti lakostól, a Szepességi utcán.

— **Fejbevágta egy kődarabbal** Pál Sándor tiszacsegel lakost haragosa, Simon Ferenc tiszacsegel földműves. Pál agyrázkódást és súlyos fejsérülést szenvedett.

— **Feltörték a vagon ólompecsétjét** Debrecen és Sajószentpéteri között ismeretlen tettesek és 10 mázsa szenet elloptak.

— **Álkulcsos betörő behatolt** Ötvös Ferenc Bíró utca 66. sz. lakásába és onnan értékes ruhaneműt lopott.

— **Marólugmérgezéssel** a klinikára szállították Nagy Zsuzsánna Szappanos utca 18. sz. alatti lakost. Megindult a vizsgálat a lugkömérgezés ügyében.

— **Meggyilkoltak egy rendőralhadnagyot.** Krosztián Sándor budapesti alhadnagy az elmult éjszaka egy gyanus kinézésü férfit akart igazoltatni. Az azonban futásnak eredt s egy fa mögé bújva rálőtt a rendőrtisztre, aki holtan rogyott össze. A rendőrség feltevése szerint egy régóta bujkáló bandita a rendőr gyilkosa, aki Csehszlovákiába akart átszökni.

— **30.000 kubikos tengődik munka nélkül az országban.** A munka nélküli kubikusok a hároméves terv végrehajtásától várják sorsuk jobbrafordulását.

* **Simai gyorsíróiskolában** állandó beíratkozás. Piac u. 73. Államvizsga. Esti tanfolyam.

* **Kötést vállalok** bármilyen anyagból, tökéletes, gyors, pontos kiszolgálás. Levelezőlap hívásra jelentkezem. Kincseshegy u. 27.

* **Magyar nóták,** táncdalok tanítása zongorán Darabos u. 37. Jelentkezés hétfőn, csütörtökön délután.

— **A Francia Építészeti Kiállításon,** amelynek a megnyitáskor igen nagy sikere volt, szerdán délután fél 5 órakor a modern magyar építőművészet egyik jelese, a francia építészet legkiválóbb ismerője, dr. Borbíró Virgil építésügyi államtitkár tart előadást. Erre az előadásra, amely mind tartalmában, mind formájában rendkívül értékesnek igérkezik, ezúton is meghívja az érdeklődőket az egyetem francia intézete.

— **Tildy Zoltán köztársasági elnök átadta a forgalomnak a Sió-csatornát.** A Siófokon rendezett nagyszabású újjáépítési ünnepségen Bárányos Károly földmüvelésügyi miniszter és Takács Ferenc földmüvelésügyi államtitkár méltatta az új csatorna nagy jelentőségét.

—xxxx—

IPARTESTÜLETI HIREK

A férfiszabó iparosok bélésáru utalványaikat vegyék át a szakosztály elnökénél, az árut nagykereskedői árban kapják. — **Felhivjuk a vásári és konfekciós,** valamint Hajdusámson, Józsa, és Vamospércsen lakó férfiszabó iparosokat, hogy előtt bélésutalványaikat a szakosztály elnökénél sürgősen vegyék át, az árut nagykereskedői áron kapják. — **Felhivjuk a bádogos szakosztály tagjait,** hogy anyagutalványaikat csütörtökön délig vegyék át. — **A könyvkötő szakosztály** szerdán du 4 órakor ülést tart.

—x—

KERESKEDO TARSULAT KÖZLEMÉNYEI

Az őszeres szakosztály választmánya f. hó 24-én, szerdán délután fél 6 órakor gyűlést tart. Valamennyi választmányi tagunk megjelenését kérjük. — **A vásári, bazár és textil szakosztály** pénteken délután 5 órakor tisztujító közgyűlést tart. Valamennyi vásári kiskereskedők megjelenését kérjük. — **A vásári szakosztály textilkiskereskedő** tagjai csütörtök déli 12 óráig fizethetnek az árura.

—x—

SZERVEZETI HIREK

Az ételipari munkások szakszervezete ma 5 órakor taggyűlést tart. Vezetőség.

SPORT

Gyenge játék
DVSC-Szolnok 3:3 (0:0)

Barátságos mérkőzés, DVSC pálya 1000 néző, vezette: Páll.

A két csapat barátságos mérkőzésére mindössze csak ezer ember volt kíváncsi. A csapatok ebben a felállításban kezdenek:

DVSC: Mórié — Szigáyi II, B. Nagy — Marik, Csárdás, Szabó II. — Komlósy, Teleki, Szabó I, Sidlik, Vihar.

Szolnok: Horváth — Nagy B, Bozóki — Varga, Dobos, Helmeczy — Kovács, Kolláth, Kádas, Szántó, Pintér.

I. félidő

Változó játék folyik a pályán. Kevés a gólhelyzet. Csak a 18. percben fut gólt kecsegtető debreceni támadás, de Szabó elől kifutással ment Horváth. A másik oldalon Szántó lövése ad munkát Mórénak. A Komlósy Teleki szárny veszélyeztet, de eredménytelenül. Két-három debreceni szöglet jelzi a hazaiak fölényét. Szilágyi szabadrugása fölé megy, a szolnoki Kovács pedig öt lépésről nagy helyzetben hibáz. Megállapítható, hogy csapkodó a játék, nincs semmi tervszerűség a támadásokban. A közönségnek feltünik a DVSC-ben jobbfedezetet játszó Marik okos játéka.

Szünetben

mindkét csapat több cserét eszközöl. A DVSC-nél kimarad Teleki és Sidlik. A támadósor igy alakul: Komósy, Szabó I, Koczián, Próbajátékos, Vihar. A Szolnokiaknál Deme a jobbfedezet, Csősz a jobbszélső, Szántó az összekötő, Horváth II. középcsatár lesz, a balszárnyat pedig Pintér—Gulyás alkotja.

II. félidő

Szolnoki támadások vezetik be a félidőt. A 2. percben Horvath II. kiugrik és vezetést szerez 1:0 a Szolnok javára. Csak a 28. percben sikerül egyenlíteni a DVSC-nek Komósy Koczián elé játszik, aki a Próbajátékos elé tolja a bőrt. Mintegy 20 méterről villámként vágódik a labda Horváth kapujának bal felsősarkába 1:1. Három perc mulva ujból a Próbajátékos eredményes a kifuto Horváth mellett 2:1 a DVSC javára. A 33. percben Komlósy lövése talál utat a kapuba 3:1. A DVSC feljött és néha egész szép támadásokat vezet. A 35. és a 40 percben azonban két védelmi hibából Horvath II. kiegyenlit 3:3.

Birálat

Nem hozott jo játékot a két csapat találkozása. Csak vagdostak a játékosok s a játék nem volt élvezetes. A befejezés előtti 20 percben kü delem volt, helyenkint izgalmas jelenetekkel. A Szolnok is, a DVSC is rossz formában van. Kondicióban jobbak a debreceniek, feltünően jól jászott Marik a DVSC igazolt játékosa, aki ezelőtt Hajduszoboszlón rugta a labdát. Kóczián tehetséges, a balösszekötőben bemutatkozó Próbajátékos jóképességü labdarugó csak az erőnlétével van baj. Egyénileg egyébként B. Nagy válogatott formát mutatott ezuttal is. A DVSC-ből kitünt még Vihar. A Szolnokból csak Bozóki és Dobos, valamint Horváth II. mutatott kielégitő formát.

Nyilatkozatok

Markos Imre, a DVSC edzője: Kondicio tekintetében nincs semmi hiba. A játékra vonatkozóan: fog ez még jobban is menni.

Móré János (Szolnok). Két rossz csapat.

Utolsó előtti helyen a DVSC...

Az NB I. vasárnapi mérkőzésein a következő eredmények voltak: Ujpest—Szeged 2:2. Haladas—Csepel 2:0, SzAC—MATEOSz 4:3. Ferencváros—EMTK 5:3, Elektromos—ETO 3:0. A bajnoki táblázaton a DVSC helyzete egyre „erősödik", fordulóról fordulóra lejjebb és lejjebb — igaz, hogy nem is játszott a csapat csak két bajnoki.

Az NB I. állása:

1. Haladás	4	8: 2	7
2. Kispest	4	12: 7	7
3. Szeged	5	8: 5	7
4. Csepel	4	11: 5	6
5. MATEOSz	4	9: 7	4
6. MTK	3	6: 5	4
7. Ferencváros	4	11:10	4
8. SzAC	4	9:12	4
9. Vasas	3	7: 7	3
10. Ujpest	4	6: 7	3
11. EMTK	4	8:11	3
12. Elektromos	3	6: 6	2
13. Szolnok	4	3: 4	2
14. ETO	4	6:11	2
15. SalBTC	2	1: 3	2
16. DVSC	2	2: 7	2
17. MOGÜRT	4	7:11	—

Kikapott a Postás, döntetlent ért el a DMTE — Hogyan folyt le a kerületi bajnokság

Igen „zajos" volt a kerületi I. osztály vasárnapi fordulója. Nyirbátorban félbeszakadt a mérkőzés, a játékvezető 800 főnyi ember kíséretében ki az állomásra. Püspökladányban is majdnem bírót vertek, Karcagon simán folyt le a mérkőzés. A Postás vesztesége meglepetés, a DMTE idegenben is megőrizte veretlenségét! Eredmények:

MAV-KASE—Nyirbátori SE 4:2. Nyirbátor, vezette: Zágoni. A debreceniek Hegedüs — Ötvös, Magyar — Oláh, Elek II, Polyvás — Horváth, Beluch, Gere, Deményi, Béres összeállításban játszottak. A vezetést Elek II. hazaadásából a NySE szerzi meg. — Zágoni játékvezető többször szüneteltet a játékot. A MAV-KASE kiegyenlít, majd Beluch vitatható jogon vezetéshez juttatja a debrecenieket. A hazai közönség egyre jobban tüntet a játékvezető ellen. Szüntig 4:2-re alakul a játék s a MAV-KASE gólját Gere 2, Deményi és Beluch szerezték. A szünetben levonuló játékvezetőt egy néző megüti, mire Zágoni játékvezető kijelenti, nem vezeti tovább a mérkőzést! A pályaudvarra menő játékvezetőt mintegy 800 ember kíséri ki hangos kiabálások közepette. Zágoni erélytelenül vezette a merkőzést. Az ügynek a szövetségben lesz a folytatása.

DMTE—KISE, 2:2 (1:1). Kisvárda, vezette: Egressy. Nagyiramu játék folyt a pályán. Mindkét csapat lelkesen játszott s az eredmény igazságosnak mondható A DMTE közelebb állt a győzelemhez. A debrecenieknek gólját Takács és Tömösvári rugták.

Balkány—Postás 3:0 (1:0). Balkány, vezette: Krémer. A Postás teljesen rosszul játszott, veresége megérdemelt.

Püspökladány—KMSE 1:1 (0:0). — Püspökladány, vezette: Harsányi. Nagy küzdelem. A mérkőzés végén a püspökladányi közönség Harsányi ellen tüntetett. Góllövő: Csontos ifj. Gugler.

BUSE—Karcagi MÁV 2:0 (0:0). Karcag, vezette: Korössy. A mérkőzés kimagasló eseménye Kőrössy kimagasló játékvezetése volt.

NSE—Fehérgyarmat 2:0 (1:0 Nagy). kálló, vezette: Herr.

II. osztályú eredmények:

Debreceni csoport: VAOSz—Kaba 3:1 (1:1) Stadion, v: Kiss F. A VAOSz nagyszerűen játszott. G: Bodoni 2, Hámori ifj. Fazekas. — Rendőrség—Dózsa MADISz 5:2 (2:0) Stadion, v: Nagy I. G: Fülöp 4, Rácz ifj. Molnár 2. — HSE—H Barátság 1:0 (0:0) Hajduszoboszló, v: Pásztor. G: Fazekas (öngól). — Harmónia—DMTE II. 2:0 (1:0) Pozsonyi ut, v: Bíró. G: Kecze r, Kocsis. — Derecske—D. MÉMOSz 4:1, Derecske, v: Orosz — Hszováti Bar—D. Barátság 1:1, Hszovát, v: Bakó.

Hajdu csoport: Posáz II—Balmazujváros 6:1 (1:1) Egyetemi pálya, v: László, G: dr Szily 3, Nábrádi, Csekő Sarkadi ifj. Nagy — MÁV-KASE II.—Tiszafüredi Barátság 2:2 (1:1) Tiszafüred, v: Mocsári. A debrecenieek gólját Molnár és Zsarnai lőtték — Tiszalök—DVSC II 3:3.

Püspökladányi csoport: Bárándi MÁV—Karcagi MÁV II. 2:0 (1:0) Karcag, v: Maláj. — Berekböszörmény—Püspökladányi KISE 4:1, Berekböszörmény, v: Csécs.

A kerületi váltóbajnokság második napjának eredményei: 4x200: 1, SzMÁV 1:41.2, 2 DVSC 1:42, 3, DEAC 1:42. — 4x800: 1 SzMÁV 9:24, 2 DVSC 9:25.2. — 5000 ötös csapat: 1 SzMÁV, 2 DVSC. — Női 4x100: 1 DVSC 66, —4x200: 1 DVSC 2:26.8. — 3x800: 1 DDVSC 9:53.8 (ker csucs). A verseny megrendezése dr Kapros László, C: dr Szily 3, Nábrádi, Csekő Sarkadi ifj. Nagy — MÁV-KASE II. —Tiszafüredi Barátság 2:2 (1:1) Tiszafüred, v: Mocsári. A debrecenieek gólját Molnár és Zsarnai lőtték — Tiszalök—DVSC II 3:3.

Püspökladányi csoport: Bárándi MÁV—Karcagi MÁV II. 2:0 (1:0) Karcag, v: Maláj. — Berekböszörmény—Püspökladányi KISE 4:1, Berekböszörmény, v: Csécs.

A kerületi váltóbajnokság második napjának eredményei: 4x200: 1, SzMÁV 1:41.2, 2 DVSC 1:42, 3, DEAC 1:42. — 4x800: 1 SzMÁV 9:24, 2 DVSC 9:25.2. — 5000 ötös csapat: 1 SzMÁV, 2 DVSC. — Női 4x100: 1 DVSC 66, —4x200: 1 DVSC 2:26.8. — 3x800: 1 DDVSC 9:53.8 (ker csucs). A verseny megrendezése dr Kapros László kerületi ügyvezető érdeme.

Ujságírók—Színészek 5:0 (3:0). Barátságos mérkőzés Stadion. Vezette: dr Gyöngyössy. Az ujságírók lépésben nyertek Vadas 2, Tóth 2 és Orványi góljaival. A színészek együttesében Hajdu Inkai és Kertész játéka emelkedett ki.

A MÁV-KASE házi uszóversenyének eredményeit holnapi számunkban közöljük.

SPORTKRÓNIKA. A DVSC I. csapata NB I-es mérkőzésen 67 fával legyőzte a bajnokságban vezető Kecskeméti Konzervgyár együttesét. — **A DVSC labdarugó csapata** vasárnap a MOGÜRT ellen játszik bajnoki mérkőzést Budapesten. — Miskolci MTE—Mátészalka 6:1. — **Szerdán Vasas—Elektromos** bajnoki mérkőzés lesz. — **SzIM—Kinizsi 14:2.** Barátságos asztaltenisz mérkőzés. — **MÁV műhelyi zenekar—Rendőr zenekar 3:2.** — **A Dohánygyár csapata 3:2-re** győzött Sátoraljaujhelyben. — **D. Törekvés—Textil 6:2.**

ÁLLÁS (2)

FEHÉRNEMŰ varrását javítását mindennemü himzést jutányosan vállalom Kishegyesi ut 38/b. Mihályiné. 2—1395

GYAKORLOTT kézigyövőnők felvétetnek Csapó u 13. udvarban. 2—1782

ZONGORISTÁT keres a Debreceni Ujságírók Clubja. Jelentkezés a déli órásban. 2—1786

KERÉKGYÁRTÓ segédet állandó munkára keresek. Jenet Mihláy Balmazujváros, Nádudvari u 24. 2—1787

MINDENESLÁNYT azonnalra felveszek, Simonffy-u. 6. 2—1790

FŐZŐMINDENEST jób zonyitvánnyal 2 személyes háztartásba felveszek. Ajtó utca 21 sz. 2—1791

MEGBIZHATÓ főzőmindenest 1-re felveszek. Bessenyey utca 4. 2—1808

JÓCSALÁDBÓL fiu fűrészabó tanulónak felveszek Zombor, Széchenyi u 5. 2—1810

PÉNZTÁRKEZELŐNŐ texti üzletbe felvételik Megbizható jeligéret a kiadóba Boritók megjelölendő. 2—1814

MEGBIZHATÓ mindenest elsejére felveszek Degenfeld tér 4. 2—1799

ÁLLANDÓ alkalmazásra keresek egy szappanfőző mestert szappangyáram részére Papp szappangyár Hajdudorog. 2—1781

OKTATÁS (3)

TANITÓKÉPZŐS ebédkosztért vállalná polgári iskolai vagy gimnáziumi diák tanítását. Cim Kecskemeti utca Bagdi fűszerüzlet. 3—1778

RÁDIÓ, HANGSZER (6)

BÉCSI, fekete zongora eladó, Megtekinthető Baltazár Dezső utca 14. sz. I. emelet, balra 4—1792

ZONGORA rövid páncélkés eadó, Széchenyi u 11. Keresztépület. 4—1809

PIANINÓ és zongora eladó zongora, hegedü eladás, javitás hangolás Tanczer Baithyány u 1. emelet. 4—1809

BUTOR, SZŐNYEG (5)

PERZSA összekötő magyar 100x160 méterbn eladó Zelemér u 5. 5—860

EGY modern afrikai körtehálóágy eladó. Széchenyi u 18 5—1783

FOTELÁGY metszett tükör márványlapos asztallal, előszobafal, ezüst világos ruhaszekrény, federes, rugós karos szekérülés eladó. Kut utca 38 5—1739

ELKÖLTÖZÉS miatt világos keményfa háló eladó, Piac utca 28. I emelet 1 ajtó, 5—1794

ELADÓ 1 barna diófa modern kombinált szekrény, 1 fehér zománcozos kalór kályha, 1barna diófa szekrény Bajcsy-Zsilinszky 45. 5—1813

CIPŐ, RUHÁZAT (6)

KAKI köpeny re való 3 m posző hozzávalóval eladó. Zelemér u 5. 6—860

JÓ állapotban lévő rövid fekete férfi télikabát eladó. Csapó utca 1 I. lépcsőház. I. emelet 3 ajtó 6—1283

KIFOGÁSTALAN 2—3 éves gyermeknek télikabát eladó, Simonffy utca 10. II. em Ladányi 6—1776

GAZDASÁGI ESZKÖZ (7)

EGY pár lószerszám eladó Timár u 24. vv. — 7—1036

KÜLÖNBÖZŐ urtartalmu hordók eladók jóállapotban Hadházi utca 21. 21—1405

HORDÓ kisebb nagyobb kölcsön kiadó kis családi ház azonnal beköltözéssel eladó Nyil utca 129 7—1777

TERMÉNY, ÉLELMISZER (8)

TEJET átveszek állandóra füszerüzletbe, Igazolványt is adok. Jókai utca 13. 8—1773

100 TŐ különböző színü törpe őszirózsa, cseréppel vagy anélkül eladó, Lenny utca 4. 8—1510

BOCSKAI állomásnál szőlőtermésemet eladnám, érdeklődni Honvéd u 5. 8—1780

CUKROT adok szénért vagy pénzért Széchenyi u. 41. sz. 8—1805

ÁLLAT (9)

TÉLITARTÁSRA vállalok feketeföldi tanyára borjukat, vagy birkákat, Maróthy György utca 5. 9—1546

ÉPITÉSI ANYAG (10)

ETERNIT pala tetőre, butorra, füstcsőnek, cserép, mész, gipsz, szigetelőanyag cementlap, betoncső, Lukács cementgyár Holló J. u 3-b. 10 10 — 10—794

ABLAKOK, ajtók, különböző mérethen, vasaj ó, vasgrenda, épületfa eladók Arany János u 37. 10—1797

BONTÁSBÓL tégla eladó Török Bálint u 19. 10—1798

GÉP, MŰSZER (11)

NŐI csolnakos varrógép eladó, Jókai utca 38. szám 7—1555

SZALLAG FÜRÉSZT kerre megvételre villany vagy motor meghajtással. Hortobágy-malom. 11-1552

KIS Singer arrógép hosszu asztal eladó megtekintés 1 órától Egymalom u 9.

VILLANYMOTOR egyfőerőre megvéelre kerestetik Bajcsy-Zsilinszky u 39. 11—1800

JÁRMŰ (12)

GYERMEKKOCSIK elsőrendü állapotban állandóan kaphatók — Vagyonmentő, Hunyadi u 11, 12—1602

ÜZLETI AJÁNLAT (13)

CIROKTERMELŐK! Maghúzáshoz kölcsön gépet adok, cirkot veszek. Seprüüzem Debrecen Széchenyi utca 22. 13—1412

KVARTÉLYOS férfi felvételt Kölcsey utca 5. szám. ágysodrony eladó 184x90 cserébe lisztért ugyanott. 16—1784

100 éve
BUTORT
csak BENEDEK-től
— Részletre is. —
PIAC-UTCA 71. udvarban

KÖTÉST vállalok, bármilyen anyagból, tökéletes, gyors, pontos kiszolgálás. Leviap hivásra jelentkezem, Kishegyesi ut 27. vv. — 13—204

ADÁS-VÉTEL VEGYES (14)

KERESKEDELMISTA sapka (fiúnak) és könyvek (I—IV. oszt.) eladók Kút utca 56. vv. — 14—1334

ARANYAT veszek privátlól címeket Magas ár jeligére kérem leadni a kiadóba. 14—1387

GÁZKÁLYHA 4 4csöves radiátor stilü olcsón eladó Varga utca 1. II. em. 5. 14—1664

2 ÁGU létrát és 4 méteres üzleti puldot megvételre keresek Piac u 8, Marzi rádióüzlet. 14—1774

JÓÁLLAPOTBAN komplett füszerüzletberendezés, olcsón részletre is eladó, kerékpárért elcserélhető. Kender utca 19. 14—1775

ELADÓ zománcozott asztaltüzhely kettőseke, roeta, konkolyozó, butorok Arany János u. 3. 14—1793

LAKÁS, LAKÁSCSERE (16)

PINCELAKÁSOMAT elcserélem ugyanolyanért Arany János u. 24 2 ajtó, Pacettné, 15—1621

ELCSERÉLNÉM kétszobás összkomfortos lakásomat egész udvarral. Kizá ólag Nyulasra 1 szoba konyhás magános házzal és udvarral. Honvéd u 9. sz. 15—1779

FÖUTCÁN 1—2 szobás főbérleti helyiséget keresek iroda céljaira, esetleg butorral, Balassa Csapó u 10 15—1811

LAKÁSOMAT átadnám, javítás megtérítésével szoba konyha speiz, verandával, Kincseshegy, Bálint pap u 11 sz. 15—1803

BUTOROZOTT SZOBA (16)

BUTOROZOTT szoba egy tisztviselőnek vagy nyugdijasnak kiadó, Gyár u. 6. b 5—992

BUTOROZOTT szoba férfinek kiadó, ugyanott próbababa eladó, Kut 128. 16—1804

TELJES ELLÁTÁS (17)

2 DIÁKOT elvállalok Piac u. 30. Tóthné. 17—1802

ÜZLET (18)

LAKÁS renoválással nagy pince borlerakatra szeszesitalok készítésére és sok más üzemre alkalmas, Tárgyalás Ajtó utca 23. 18—1403

CSAPÓ utca elején, vagy Piac utcán üzlethelyiséget keresek. Minden helyreállitás fizetek. Cim a kiadóban. 18—1812

HÁZ, VILLA (19)

FÖUTVONALON jóforgalmu füszerüzletes ház eladó Ugyanott garoktelek eladó. Cim a kiadóban. 19—1785

ELCSERLEM Kincseshegy utca 33. szám alatti házamat, mely áll egy szoba, előszoba konyha speizből és 300 négyszögöl beültetett gyümölcsösből, közeli faluban évő hasonló házzal. Cim: Kincseshegy utca 33. szám, vv, — 19—1408

ELADÓ Boldogkertben Lovász tca 10. sz ház összes mellékhelyiségekkel gyümölcsössel, azonnal beköltözhető, Érdeklődni Hunyadi utca 15. 19—1324

FÖLD, TELEK (20)

ELADÓ a Bodán harmadik dülőben 354 négyszögöl föld 900 frt Érdeklődni Alsó-Józsa Szentgyörgy u. 771. vv. — 20—1982

3 VÉKÁS jótrmő szőlő eladó, Bagos 281. 21—1280

4 HOLDAS gyümölcsöst, szőlőt megvételre keresek Hódy ügyvéd Piac u 43. III lépcső. 20—1788

ELADÓ 3 hold föld a Vérnyi utca 41. 20—1805

ELADÓ Tócóskert Vas Pál utca 28. sz. gyümölcsös. Cim Mikepércsi ut 7. 2 ajtó. 20—1807

ELCSERÉLNÉM várostól 3 kilométerre fekvő 8 holdas 2 szobával rendelkező birtokomat 4 szobás modern beköltözhető villával vagy házzal ráfizetésre Cim a kiadóban. 20—1796

BÉRLET (21)

KIADÓ Kismacsos 54. sz. 1 hold föld, érdeklődni: Kishegyesi ut 12. 21—1772

GYÜMÖLCS szőlő, szántó, megszántva, beveive igával felszereléssel felesbe kiadó. Székely Nagycsere 40 a. 21—1801

INGATLANFORGALMI IRODA (22)

KOVÁCS József ingatlan közvetitő Homok 82. Eladó házak: Homok u 35. beköltözhető Monostorpályi ut n háromszobás azonnal elfoglalható 7500, Sarok 8. gazdálkodónak alkalmas 12 12 ezer, Piac düőhen három hold föld. 22—1807

PÉNZ, TÁRS (23)

KISEBB összeggel betársulnék megélhetést nyujtó bármilyen üzletbe, vállalkozásba. Megkeresés a kiadóba Sokoldalu jeligére. 23—1588

JÓFORGALMU butorüzlethez és asztalosmühelyhez pénzes társa keresek, Cim a kiadóban. 23—1789

ELVESZETT (24)

ELVESZETT Honvéd utca 23 sz. alói fekete-tarka kis macska. Megtaláló jutalom ellenében adja le fenti helyre. 24—1451

ELVESZETT egy veresfarka tehén és egy veresfarka üsző vasárnap délelőtt a Pavillon laktanya elől. — Nyomravezető jutalomban részesül, Gábor, Hajnal u. 23. 24—1795

Szerkesztésért felelős:
PALFY JÓZSEF
Kiadásért felelős:
SZIGETHY GYULA
ügyvezető igazgató
Kiadja és nyomja:
TISZÁNTÚLI
KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT
Műszaki igazgató:
SZIGETHY KÁROLY

Szeptember 30-ig kell beadni panaszt a névjegyzékből való kihagyás miatt

Akik a választói névjegyzékből kimaradtak és ellenük törvényes kizáró ok nem forog fenn, az alábbi két minta szerinti feljelentést, illetve panaszt **még e hó folyamán tegyék meg.**

Az Államügyészséghez intéző feljelentés természetesen csak azzal az eredménnyel járhat, hogy a büncselekmény megállapítása esetén a tettest megbüntetik. **Ezzel azonban még senki sem nyeri** vissza választói jogát. Ennek elérése érdekében szükséges **az is,** hogy az érdekeltek **panaszt adjanak be a Közigazgatási Bírósághoz.** — Hogy ez a panasz eredményes lesz e, azt most még határozottan állítani nem tudjuk, mert a választási törvény kizárja a jogorvoslatot, a Közigazgatási Bíróság elnökének nyilatkozata alapján azonban feltehető, hogy a **panaszban közölt indokoknál fogva a bíróság mégis foglalkozni fog a kérdéssel.**

Ugy a feljelentés, mint a panasz szövegében kétféle tényállás van lefektetve aszerint, hogy az érdekeltet már az ideiglenes névjegyzékből hagyták ki. Ehhez képest az 1., vagy a 2. alattiakat kell kitölteni és a meg nem felelőt elhagyni.

A feljelentésnek, illetve a panasznak **szeptember 30. napján már az Államügyészségen, illetve a Közigazgatási Bíróságon kell lenni.**

Mindenki külön-külön adjon be feljelentést, illetve panaszt. Egy család tagjai, amennyiben ugyanazon helyen laknak, közösen egy beadványban tehetik meg a feljelentést, illetve a panaszt.

Ugy a feljelentés, mint a panasz illetékmentes.

*

Tekintetes Államügyészségi

Alulírott, aki születtem ..... -n ..... évben, tisztelettel előadom, hogy

1. a ..... összeíró bizottság az ideiglenes választói névjegyzékből kihagyott. Tekintettel arra, hogy ellenem semmiféle törvényes kizáró ok fenn nem forog, felszólalással éltem a ..... Központi Összeíró Bizottsághoz Felszólamlásom azonban eredményre nem vezetett.

2. a ..... összeíró bizottság az ideiglenes választói névjegyzékbe felvett, azonban a Központi Összeíró Bizottság a végleges névjegyzékből kihagyott annak ellenére, hogy ellenem semmiféle törvényes kizáró ok fenn nem forog

Fentiek alapján ismeretlen tettes ellen tisztelettel

feljelentést

teszek

1. az 1946: X. tc. 1. paragrafusába ütköző büntett, illetve ha ennek tényálladéka nem volt megállapítható, az 1945: VIII. tc. 58. paragrafusának 2. bekezdésébe ütköző büntett miatt.

és kérem a bünvádi eljárás megindítását.

Tisztelettel:

név.

lakás.

*

T. Közigazgatási Bíróság!

Alulírott, aki születtem ..... -n ..... évben, tisztelettel előadom, hogy

1. a ..... összeíró bizottság az ideiglenes választói névjegyzékből kihagyott. Tekintettel arra, hogy ellenem semmiféle törvényes kizáró ok fenn nem forog, felszólalással éltem a ..... Központi Összeíró Bizottsághoz Felszólamlásom azonban eredményre nem vezetett.

2. a ..... összeíró bizottság az ideiglenes választói névjegyzékbe felvett, azonban a Központi Összeíró Bizottság a végleges névjegyzékből kihagyott annak ellenére, hogy ellenem semmiféle törvényes kizáró ok fenn nem forog.

A Központi Összeíró Bizottság döntése ellen tisztelettel

panasszal élek

és kérem

tekintettel arra, hogy 1946: I. tc. az államapolgárok természetes és elidegeníthetetlen jogai között az állam és önkormányzatok életének irányításában való részvétel jogát is felsorolja, tekintettel tovább á arra, hogy ezektől a jogoktól egyetlen állampolgár sem fosztható meg törvényes eljárás nélkül és e jogokat a magyar állam valamenynyi polgárának minden irányú megkülönböztetés nélkül a demokratikus államrend keretein belül egyformán és egyenlő mértékben biztosítja, tekintettel végül arra, hogy ezen jogok biztosítására a magyar állam a békeszerződésben kötelezettséget is vállalt s így ezzel ellenkező korábbi vagy későbbi törvény hatályos nem lehet,

méltóztassék a bíróság hatáskörét megállapítani,

majd méltóztassék a választói jogosultságomat megállapítani és a ..... összeíró bizottságot a választói névjegyzék kiigazítására utasítani.

Tisztelettel:

név.

lakás.

Ujabb feljelentések Debrecenben

A debreceni államügyészségre egyre érkeznek a feljelentések a választói névjegyzékből való kihagyások, a választási visszaélések miatt.

Hétfőn is sok feljelentés érkezett be. Feljelentést adott dr Péter Zoltán debreceni tanárképző intézeti igazgató, Kálvin-tér 16. szám alatti lakos a választói névjegyzékből való kihagyás miatt. A feljelentés szerint azzal az indokolással hagyta ki a választói névjegyzékből a 12. számú összeíró bizottság, majd a központi bizottság, hogy „Magyar Közösség" tagja, s vezetője volt, holott sem ennek az egyesületnek, sem titkos és más egyesületnek soha tagja nem volt. — H. Nagy Gáborné Szabó Irén, Szeremlei utca 2. szám alatti lakost, **gyapjúmosónőt meg minden indokolás nélkül** hagyták ki a választói névjegyzékből. Feljelentést adott be Szuhanek Károly berettyóújfalusi lakos is a névjegyzékből való kihagyás miatt.

GYAPJU- és PAMUTFONALAK
most érkeztek.
Harisnyák, zoknik, nadrágok, combinék, zsebkendők
igen nagy választékban.
Gyermekmackókat, pullovereket igen olcsón árusítunk!
PIKÓ Kossuth-utca 4. szám.

Gyermekmackó és kabátok,
meleg kötöttáru, TETRA PELENKA
NEUWIRTH-tól, Piac-u. 44. Fehérneműkészítés.

Az egyszeri vagyondézsma és a vagyonszaporulati dézsma bevallások benyújtása és az előlegek fizetése

Felhívja a városi adóhivatal az összes érdekelteket, hogy **1947. évi október 15. napjáig** mind az egyszeri vagyondézsmára, mind az egyszeri vagyonszaporulati dézsmára vonatkozólag az e célra szolgáló hivatalos nyomtatványok felhasználásával bevallást kötelesek adni:

1. **Az egyszeri vagyondézsma kivetése céljaira**

a) a vagyonadó fizetésére kötelezett azok a természetes személyek és különkezelt vagyontömegek, továbbá a vagyonadó fizetésére egyébként nem kötelezett minden olyan jogi személy, intézmény vagy vagyonközösség, akiknek, illetőleg amelyeknek az **1947. évi január hó 1. napján meglévő tiszta vagyonuk értéke a 75.000 forintot meghaladta;**

b) a Magyarországon székelő részvénytársaságok, szövetkezetek, korlátolt felelősségű társaságok, részvényekre alakult betéti társaságok, bányatársulatok, takarékpénztárak és a pénzbetétek átvételére jogosított intézetek; a felsorolt társasági formában vagy üzletkörben működő külföldi vállalatoknak az ország területén lévő telepei, valamint az állam, a törvényhatóságok és a községek (városok) társulati adó alá eső vállalatai;

2. **az egyszeri vagyonszaporulati dézsma kivetése céljaira**

azok az egyszeri vagyondézsma fizetésére kötelezettek, akiknek vagyona az 1939. évi december hó 31. napján megvolt vagyonukkal szemben 1947. évi január hó 1. napján 50.000 forintot meghaladó összeggel szaporodott.

A bevallások céljaira készült bevallási nyomtatványokat az előállítási költség megtérítése ellenében a városi adóhivatalnál, Budapesten a kerületi adószámviteli osztályoknál lehet beszerezni.

A bevallásokat a fizetésre kötelezett a vagyonadó kivetésére illetékes állami adóhivatalnál, amennyiben pedig vagyonadó fizetésére nincs kötelezve, annál az állami adóhivatalnál köteles benyujtani, amelynek területén az ügyeit intéző szerv működik.

A vagyondézsma fizetésére kötelezett vállalatok bevallásukat a társulati adójuk kivetésére illetékes állami adóhivatalnál (Budapesten az V/a. ker. adófelügyelőségnél) taroznak benyujtani.

A bevallás alaki kellékei tekintetében a hivatalos nyomtatvány kellő útbaigazítást nyujt, éppen ezért azt feltétlenül a hivatalos nyomtatvány felhasználásával kell megtenni.

Dézsma előlegek fizetése

Amig az egyszeri vagyondézsmát, valamint vagyonszaporulati dézsmát ki nem vetik, a fizetésre kötelezett mind a vagyondézsma mind a vagyonszaporulati dézsma összegét köteles kiszámítani az általa benyujtott bevallás alapján. **Az előleg a hó első napján egy összegben esedékes és a hónap 15. napjáig a községi előljáróságnál** (városi adóhivatalnál) pótlékmentesen fizethető.

Az 1947. évi augusztus hónapra járó előleget 1947. évi szeptember—december hónapjaiban négy egyenlő részletben kamatmentesen lehet befizetni.

Az áldozatot a gyilkosság után három nappal is látták — nem is találták meg a holttestét

A debreceni törvényszék **dr. Sőrés** János elnöklete alatt működő büntetőtanácsa hétfőn igen érdekes újrafelvételi tárgyalást tartott. Még 1944 novemberében történt, a felszabadulást követő időben, hogy Kokadon állítólag megölték **Rózsa** Elemér kokadi lakost. A gyanú **Virág** Károly és **Kovács** József kokadi legényekre irányult, akik novemberben összeszólalkoztak **Rózsa** Elemérrel, aki kézigránáttal a kezében belékötött Virág Károlyba és Kovács Józsefbe. A szóváltást tettlegesség követte; a két legény Nagy Józsefék udvarán megverte Rózsa Elemért, aki össze is esett, eszméletlenül került el. Az első vizsgálat során Virág és Kovács beismerte a verekedést és azt állította, hogy a holttestet a tanyaudvar végén temették el. A debreceni törvényszék 1945 márciusban tartotta meg a főtárgyalást **és szándékos emberölés büntette miatt Virágot és Kovács Józsefet 3—3 évi fegyházra ítélte.** A legények hat hónapig ültek már a fogházban, amikor védőjük, **dr. Lévay** Zoltán ügyvéd, országgyűlési képviselő útján újrafelvételt adtak be. Az újrafelvétel során a két legény csak annyit ismert be, hogy tényleg verekedtek Rózsával, aki ittasan beléjük kötött, de ez nem volt komoly és azt, hogy a holttestet eltemették, ijedükben mondották és az nem is történt meg. Az újrafelvétel során a debreceni törvényszék vizsgálóbírája kiszállt a helyszínre és akkor kutattak a holttest után, **de a jelzett helyen nem találták meg, ott csak lócsontokat leltek, nem emberi hullát** — Több tanú meg azt állította **hogy a gyilkosság után pár napra még látta Rózsa Elemért, az áldozatot, aki azután távozott el a faluból** és azt állította, hogy beáll katonának.

Az újabb adatok alapján a törvényszék helyt adott az újrafelvételi kérelemnek és hétfőn meg is tartotta ebben az ügyben az új tárgyalást. Az újrafelvételi tárgyaláson is igazolták a tanúk, hogy Rozsa Elemért látták a gyilkosság után hárem napra, — három tanú is igazolta ezt, míg több tanú arról tett vallomást, hogy a kihantolás során nem találták holttestet, csak egy rossz inget és lócsontokat.

A törvényszék büntetőtanácsa **dr. Tarajossy** Béla vád- és **dr. Lévay** Zoltán védőbeszéde után **hatályon kívül helyezte a törvényszék alapítéletét és a két vádlottat, Virág Károlyt és Kovács Józsefet felmentette a gyilkosság vádja alól.** Az államügyész fellebbezett a felmentő ítélet miatt.

Megnyilt a Francia Építészeti Kiállítás

vasárnap délelőtt a Déri Múzeumban. Két teremben és a folyosókon állították ki a hatalmas képanyagot. A kitünő felvételek szemléltetően mutatják azt a magas fokot, amelyen a francia építészet áll. Franciaország sok városának kiemelkedő épületeit látjuk itt; különösen szépek a hidakról, a Champs-Elysées egy színházáról, egy mozi csodálatos fénymegoldásáról és a hatalmas gyermekkultusz érdekében épített iskolákról, óvodákról készült felvételek.

Az ünnepélyes megnyitáson Ménes János h. polgármester üdvözölte a megjelenteket s rövid beszédben utalt a francia és a magyar nemzet közötti barátságra es kultúrkapcsolatokra.

Utána **dr. Hankiss** János egy. tanár mondott köszönetet dr. Asztalos Sándor kultúrtanácsnoknak, dr. Sőregi János múzeumigazgató, ak és Menyhárt József festőművésznek a kiállításon való közreműködésükért. Elmondotta, hogy a mai építészet elsősorban pénz kérdése, de épp ilyen fontosságú a tehetség és az új ötletek kérdése is. — A francia építészek, akik új ötleteket hoztak a mai építészetébe, a világ építészeinek felső 50%-át képviselik. Náluk a vasbeton, az acél és az üvegcsodák felhasználásán van a hangsúly, gazdag képzelőerővel és józan észszerűséggel párosulva. Igy tehát nem csoda, ha az ő műveik a célszerűség mellett maradandó szépségűek is.

A kiállítás a héten még minden nap megtekinthető. Művészi értéke biztosítja azt a további sikert is számára, amely az ünnepélyes megnyitáson nyilvánult meg a nagyszámú érdeklődő közönség részéről.

Kabátot, kosztümöt elsőosztályú szalon munkával kapható készen
Fábián Modellházban Piac utca 43. szám. (Svetits palota)
Szalon: Bajcsy-Zsilinszky-utca 6.
Tiszta gyapjú anyagok méterre is.

Megnyilt a Gazdaasszonyképző iskola

Jövendő háziasszonyai számára állította fel a földmüvelési kormányzat a Gazdasszonyképző iskolát a Kishegyesi út 3. sz. alatt. Szép tervvel dolgozik ez az iskola. A mult évben is öröm volt látni a szorgalmas mozgolódást, amint a nagy leányok sütöttek, főztek, varrtak, takarítottak, zöldségfélét termesztettek.

Iskolai egyesületeik: Önképzőkör, cserkészcsapat, diákkaptár, szép eredménnyel működött. Szép ünnepélyeket rendeztek. A diákkaptár keretében egyenruhájukat minden anyagi támogatás nélkül munkájukkal maguk szereztek rá pénzt. Amint értesültünk e tanévben — amely 22-én kezdődik — mint rendkívüli tárgyat, háziipart is tanulnak a növendékek. Ésped tanulnak: vásznat szőni, suskózni, fehérnemüt varrni. Maguk varrják meg egyenkötényüket, ruhájukat. Ragyog a tisztaságtól a háztartási konyha. Ha sikeresen elvégzi a hallgató az egyéves kurzust, mehet a Mezőgazdasági Leány Középiskola II. évfolyamára. Aki pedig nem akarja lekötni magát egész évre, az két télen 5—5 hónapig jár a gazdaszonyképző iskolába. Minden nőnek el kellene végezni ezen iskolát.

Ingyenes felnőtt tanfolyamokat is rendeznek ezen iskola keretében, ami azt jelenti, hogy egy fillért sem fizetnek a hallgatók. Kötő-, szövő-, suskó- kézimunka tanfolyamok rendezése van tervbe véve.

A nyári gyakorlatokon a hallgatók lekvárokat, s más befőtteket készítettek, a háztartási gyakorlatok számára. Nem csoda tehát, hogy szivesen jönnek a tanulni vágyók ezen „Élet iskolájába".

5000 háborus bűnöst adnak ki Magyarországnak

Clay tábornok, Németország amerikai zónájának parancsnoka közölte az igazságügyminisztériummal, hogy hajlandó **Magyarországnak kiadni 5000 háborús bűnöst,** ha október elsejéig megkapja a kiadatási kérelmeket. A budapesti népfőügyészség már összeállította a háborús bűnösséggel vádolt személyek első csoportjának listáját, melyen többek között a következők szerepelnek: Habsburg József, Ferenc és Albrecht, Bornemisza Gábor, Dohnányi Ernő, Incze Antal, Marschalkó Lajos, Maróthy Károly, Marton Béla, Megyeri Ella, Milotay István, Muráthy Lili, Vaszary János, láh György, Páger Antal, Szelecz ky Zita, Szemák Jenő, Széchenyi Lajos, Werth Henrik, Haendel Vilmos debreceni egyetemi tanár és még sokan mások.. — A vidéki népügyészségek is készítenek hasonló listákat, melyeket az igazságügyminister még a hét folyamán eljuttat az amerikai övezet parancsnokságához.

Óvári János
úriszabóságát
a Püspöki palotában
megnyitotta. Bejárat
Hatvan-utcáról, 2-ik kapu

Lucernamagot
és mindenféle terményt legjobb áron vásárol
a Mezőszövetkezet, Piac u. 16.
Raktár: Pesti-u. 2. (Alföldi Közraktár)

Megjegyzés

Az új uzsorabíróság tervével kapcsolatban megjelent vezércikkünk miatt az MKP és a Szociáldemokrata Párt helyi lapja nekünk rontott és mint oly sokszor más alkalommal, nem találván elfogadható okot a támadásra, egyszerűen odavetik a reakció vádját, — nem lévén tisztában a fogalmakkal. A demokrácia ugyanis a vita szabadságát és a vélemény szabadságát is jelenti. Tehát ha egy készülő törvényjavaslatról megmondjuk a véleményünket, az mindennek nevezhető csak „reakciósnak" nem. A támadó cikkírók legyenek már tisztában a demokrácia alapvető tulajdonságaival.

Mi a parasztság és a polgári társadalom felfogását tükröztük vissza cikkünkben. Lapunk a Független Kisgazda Párt lobogója alatt a polgári demokráciát szolgálja és természetes, hogy a felmerült kérdéseket nem marxista szempontból vizsgálja. Megemlíthetnénk, hogy éppen a munkásság harcolt évtizedeken át az osztálybíróság fogalma ellen, ami nyilván azt jelenti, hogy nem tartja helyesnek a bíráskodást egyes társadalmi osztályoknak fenntartani.

Ami az árdrágító visszaélések szigorú megtorlását illeti, nemhogy ellene szólnánk, hanem magunk részéről is nyomatékosan sürgettük és sürgetjük. De ezt megfelelő szigorú törvényekkel a független magyar bíróság útján el lehet érni. Ha pedig munkásbírákkal tartják sikeresnek a megoldást, akkor rá lehet mutatni arra, hogy a dolgozó parasztságot is éppen annyira sujtja a drágaság, a dolgozó értelmiségiek gyomra is koreg a drágaság miatt be nem szerezhető élelmiszerek drágasága folytán, úgy, hogy ezek a rétegek is méltán egyenlő jogot kérhetnek a drágaság megszüntetésére irányuló intézkedésekben.

Vagy az egyenlő jogokról és a több kenyérről csak választás előtt kell beszélni.

Megalakult a peticiós bíróság

A választási tövrény értelmében szombaton megalakult a peticiós bíróság, amelynek elnöke Major Ákos, a NOT elnöke, helyettes elnöke Váradi Sándor, a NOT egyik tanácselnöke lett. A Kúria másodelnökét, Somogyi Ödönt, Kun Gábor kúriai bírót, a Közigazgatási Bíróság Burkhardt István tanácselnökét és Farkas Sándor közigazgatási bírót delegálta a bíróságház. Hét tagot a pártok küldenek ki, de csak azok, amelyek a szavazatoknak legalább 5 százalékát kapták. Igy a Polgári Demokratapártnak, a Radikális Pártnak és a Sclachta-pártnak nem lesz a bíróságban képviselője. A választási bíróság tagjai ma letették az esküt.

Tilos az élelmiszerkivitel

A Gazdasági Főtanács azonnali hatállyal megtiltotta az élelmiszerek kivitelét az országból mindaddig, amíg az ország ellátásához szükséges készleteket össze nem gyüjtötték. „Csak a fölös élelmiszerkészletek kivitelét engedjük meg" — jelentették ki illetékes helyen. — „Aggodalomra nincs ok" — mondották továbbá —, minden zökkenő nélkül el tudjuk látni az ország lakosságát az egész gazdasági évben és a fejadagok csökkentése, amely október 1-én lép hatályba, csak biztonsági rendszabály. A 20, bizonyos kisebb réteg számára 15 dekás kenyéradag az egész évre biztosítva van.

KALAP
újdonságok
fehérneműk
jó minőségben
40 éve WERNER-nél
Piac-utca 53. szám

50 vagon vetőmag már itt van, 33 vagon vetőmagot igénybe vettek

A földmüvelésügyi és közellátásügyi minisztérium Hajdú vármegye és Debrecen város részére 190 vagon búza és 10 vagon rozs kiutalását helyezte kilátásba. Tegnapig 20 vagon búza és az időközben felemelt rozskontigensből 30 vagon rozs érkezett meg más vármegyékből.

Miután igen lassú a szállítás és emiatt félő, hogy a vetési munkák késedelmet szenvednek, **dr. Balogh** István főispán, közellátási kormánybiztos **a megyei gyüjtőkereskedőknél lévő központi készletekből 23 vagon búzának és 10 vagon rozsnak az igénybevételét tegnap elrendelte.** A kereskedők a kiutalt menyiséget tisztított és csávázott állapotban kötelesek a helyi termelési bizottságok rendelkezésére bocsátani. **A megye két városa és hat községe kap elsőnek búza- és rozsvetőmagot.**

Levetette ruháját, cipőjét és a debreceni gyorsvonat elé ugrott egy lány

A kerekek hét darabra vágták testét

Megdöbbentő öngyilkosság történt a **Szoboszlói-úton**, a debreceni vasútvonal szováti elágazásánál. **Vida Róza 21 éves leány, Uszó-utca 25 szám alatti lakos vasárnap délután fél 2 órakor a Budapestről Debrecenbe jövő gyorsvonat kerekei alá vetette magát.** A fiatal leány testét a **kerekek hét darabra szelték.**

Az öngyilkos leányt már **egy órával a vonat érkezése előtt látták izgatottan le-fel sétálni** a járókelők. Elmondotta több kihallgatott tanú, hogy háromnegyed 1 órakor tűnt fel a leány, aki a város felől érkezett. Mintegy 100 méternyi területen idegesen járkált; egy asszony állítása szerint, aki egészen közel ment hozzá: **arca könnyes volt és zsebkendőjével éppen könnyeit törülgette.**

Mikor a vonat feltűnt az elágazásnál, **Vida Róza gyors mozdulattal levetette blúzát és cipőjét, néhány ugrással a sínéknél termett és alig egy méter távolságról nagy lendülettel a robogó vonat elé dobta magát.** A gyorsvonat leszelte fejét, törzsét darabokra tépe, levágta lábait és véres testrészek, alaktalan húsroncsok maradtak a sín két oldalán. Az öngyilkosság színhelyén percek alatt nagy tömeg verődött össze. Értesítették a rendőrséget, bizottság szállt ki és megindult a vizsgálat.

A fiatal leány öngyilkosságának okát titokzatos homály fedi. **Búcsúlevelet nem hagyott hátra,** hozzátartozói előtt is teljesen érthetetlen végzetes elhatározása, annál inkább, mert a napokban tartotta volna eljegyzését

Tömeges húsmérgezés Hajdúböszörményben

Hajdúböszörményből az utóbbi napokban **12 esetben szállítottak** be húsmérgezést szenvedetteket a debreceni klinikára. Előfordult, hogy egész családok életveszélyes állapotban kerültek kórházba.

Lukács György MÁV alkalmazott hajdúböszörményi lakos családtagjaival együtt kolbászt vacsorázott. Néhány óra mulva mérgezéses tünetek között roszszul lettek. A családfőn kívül ifj. Lukács György 17 éves, Lukács Margit 15 éves, Lukács Julianna 13 éves, Lukács Béla 11 éves és Lukács János 6 éves gyermeke részesítették az orvosok elsősegélyben; **állapotuk azonban olyan súlyos lett, hogy valamennyiüket be kellett szállítani a debreceni klinikára.** — Előzőleg néhány nappal ugyancsak Hajdúböszörményben az **Sz. Molnár-család öt tagja betegedett meg hasonlóan húsmérgezéstől és őket is valamennyiüket a klinikára kellett beszállítani.** Ugyancsak romlott kolbásztól szenvedett mérgezést **Szabó I.** Gábor hajdúböszörményi rendőr. Valamennyiük állapota súlyos.

Erélyes viizsgálatot kell indítani. Az a tény, hogy egy héten belül 12 személynél fordult elő ételmérgezés, olyan megdöbbentő állapotokat tükröz vissza, ami szükségessé teszi a fokozottabb, körültekintőbb és **alaposabb egészségügyi ellenőrzését is az árusított élelmiszereknek.** Felmerül a kérdés, hogy **történik-e és hogyan húsvizsgálat hajdúböszörményben, mert a tömeges húsmérgezés azt mutatja, hogy az ellenőrzés terén valami nincs rendben.**

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

OPERA- ÉS OPERETTEST

keretében Rösler Endre, Neményi Lili és Bordy Bella, az Operaház kitünő tagjai léptek fel az Arany Bika nagytermében szombaton és vasárnap. Rösler Endre és Neményi Lili pompás hangja, finom előadókészsége ezuttal is hatalmas sikert aratott. Különösen a Kodály és Puccini-számuk tetszett. Sok tapsot kapott Bordy Bella tánca. Az Országos Postászenekar nagyszerű együttese Eördögh János vezényletével úgy az alátestő kíséretekben, mint az önálló számokban kifogástalant nyújtott. A két művészest rendezése Náthly József érdeme.

*

A szombati előadáson a hallgatóság köréből egy diákcsoport kisebb tüntetést rendezett Bordy Bella táncszámánál. Az ügyeletes rendőrtiszt és rendezők kérdésére kijelentették, hogy „az álnépies, műmagyar, táncszámmal kapcsolatban kívántak kritikát gyakorolni s kifejezték azt a kívánságukat, hogy élvonalbeli művészeinknek más műsort kellene nyújtaniok." A közönség többsége viszont melegen ünnepelte a művészeket.

*

A színház titkársága közli, hogy a pénteki dolgozóbérletek és a bemutatóbérletek földszinti helyei elfogytak, ezekre a bérletekre már csak páholyülések válthatók. A keddi dolgozóbérletekre, valamint a kedd, csütörtök és szombati előadásokra érvényes szelvénybérletek tovább válthatók. A napijegyek árusítását a színházi pénztár 25-én délelőtt kezdi meg.

*

Nagy sikere volt az új tehetségek népszerű nőnadélutánjának, melynek keretében Ferenczy Józsefnek, az ismert kitünő zeneszerzőnek legszebb dalait adták elő a nagyerdei Tóth-cukrászda helyiségében Elek Piri, Huszár Manci, Eszenyi-Rózsi, Páskuly József. Huszár Manci kellemes, kristálytiszta szopránja, Elek Piri vonzó egyéni előadásmódja, Eszenyi Rózsi mély, búgó orgánuma, Páskuly József csengő, kitünő hangja sok tapsot kaptak. A tapsból, sikerből, mely az új munkástehetségek bemutatkozását kísérte, kijutott a szerzőnek, Ferenczy Józsefnek is bravuros kompozicióért, sokoldalú tehetségről tanuskodó számaiért.

Megérkezett
őszi divat szövet, selyem, női férfi fehérnemű, harisnya, pullover újdonságok.
KERECSEN divatház
Csapó-utca 8.

Mindenfajta tankönyv, irószer
CSILLAG könyvkereskedésben PIAC-UTCA 69.

Közgazdaság

Árúbőség, gyenge kereslet a sertésvásáron

Lanyha érdeklődés jellemezte a hétfői sertésvásárt. A piac zsúfolva volt áruval. A felhajtás mintegy 800 darab, melyet a debreceni és vidéki termelők hoztak fel. A nagy kínálattal szemben a kereslet gyenge volt. A húsipar képviselői alig vásároltak, ellenben a kisemberek, vasutasok, postások és tisztviselők szereztek be süldőket és malacokat saját háztartásuk számára. A piac megérezte, hogy a bányavidékek vásárlói elmaradtak ezuttal, mert ezek rendszerint igen szép tételeket vesznek meg a vásárra kerülő áruból. Az árak kitartottak voltak, annak ellenére, hogy a vevők hiányoztak. Sovány áruért élősúlyban 7—7 és fél forintot fizettek, kövérebb sertések ára 9—11 forint között mozgott. Malacok párjáért 100—200 forintot kértek az eladók.

A hentesipar képviselői örvendetesen állapították meg, hogy a sertésállomány már elérte a békebeli állapotokat. A hízott áru nagymennyisége arra mutat, hogy különösen a zsiradékpiacon közelesen jelentősebb áresés fog bekövetkezni. Hivatkoztak arra is, hogy az olajbőség máris leszorította a túlhajtott árakat. **Alkalmasint a zsírnakvaló és a tiszta zsír ára is a hét végén 2—3 forinttal olcsóbb lesz.** A hizlalási kampány a jó kukoricatermés miatt a legjobb kilátásokkal kecsegtett s úgy véli a húsipar, hogy karácsonyra az áru élsősúlyban 5 forintért vásárolható lesz, ami a sertéshús jelenlegi magas árát is lényegesen le fogja szorítani.

—x—

Tenyészkanok beszerzési lehetősége kedvezményes áron. A földmüvelésügyi miniszter a hazai hússertésállomány minőségi fejlesztésére fehér hússertés (yorkshire-, berkshirei, cornwall tenyészkanokat kíván behozni az országba. A kanok átvételi ára a község (város) legközelebbi vasútállomásán átvéve 2500—3000 forint lenne. Ez az ár kb. 50 százalékos állami kedvezményt jelent. Az apaállatok tényleges vételára 4—5000 forint. Fizetés készpénzben átvételkor. Szállítás október hó folyamán. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét e kedvezményes tenyészkan beszerzési lehetőségre. Igénylést szeptember 24-ig a Gazdasági Felügyelőségnél a Vármegyeházán lehet bejelenteni.

— Hirdetmény. A földmüvelésügyi miniszter 70.580—1947. F. M. számú rendelete alapján felhívom a szántóföld müvelés alatt álló földbirtok tulajdonosait, haszonbérlőit, részesmüvelőit, illetőleg a gazdaság vezetőjét vagy gonnokait, hogy a kukoricatermés letörése után a visszamaró szár részeket, a kukorica letörésétől számított 8 napon belül, a későn érő kukoricánál pedig legkésőbben f. évi október 15. napjáig a rendes gazda gondosságával vágják le és takarítsák be. Aki a fenti kötelező munkálatok elvégzését önhibáján kívül elmulasztja, kihágást követ el és 1800 Ft. összeg erejéig büntethető. Városi Tanács.

— Az idei bortermés fele a tavalyinak. A nyár közepe felé még szépnek mutatkozott a szőlőtermés, de a nagy szárazság tönkretette a kilátásokat. A nagy szárazság mellett hozzájárult a rossz terméshez a jégkár, mely egyes helyeken a 90 százalékot is meghaladta.

Megtartotta első ülését a kereskedelmi és iparkamamara választási bizottsága

A kereskedelmi és iparkamara tudomására hozta már érdekeltségeinek, hogy a kamarai választással kapcsolatos tennivalók elvégzésére hivatott bizottságot a kereskedelem és szövetkezetügyi miniszter úr kinevezte. A kamara vezetősége tegnap első ülésre összehívta a bizottság tagjait, akik **kettő kivételével teljes számban megjelentek.**

A megjelenteket dr Radó Rezső főtitkár meleg szavakkal üdvözölte és rámutatott arra, hogy ez az ülés megindítója tulajdonképpen a **rég óhajtott kamarai autonomia visszaállítását megvalósító kamarai választások előkészítésének.** Ismertette a bizottsági tagok kinevezéséről szóló miniszteri leiratot, majd a jelenlevők Pataky József miniszteri tanácsos kezébe letették az esküt, aki ezután dr Radó Rezső kérésére az elnöki tisztséget is átvette.

Az értekezlet további folyamán dr Radó Rezső főtitkár és dr Harsányi Imre ügyv. titkár részletesen ismertették **a választási szabályzatnak a kamara közgyülésének összetételére, az ajánlások megtételére és a választási bizottságok hatáskörére vonatkozó részeit, amelyhez a megjelentek közül Leithner Jenő, Horváth Vilmos, Somlyay József és Kiss B. Jenő** bizottsági tagok szóltak hozzá. Mindnyájan legfontosabbnak tartották, hogy a minisztérium az **ajánlások megtételére adjon kellő időt az érdekeltségeknek,** mert ez a választások komoly és a szabályoknak megfelelő lebonyolítása céljából igen kívánatos. A választási bizottság ennek elérése érdekében előterjesztést is tesz a kereskedelem és szövetkezetügyi miniszter úrhoz.

A bizottság tudomásul vette a kamarának a választás lefolytatásával, illetve az ajánlások megtételéhez szükséges előzetes intézkedéseit, s azt hogy mihelyt a választás napját kijelölő rendelkezés megjelenik a bizottság újabb összehívására azonnal sor kerül.

20.000 forintos betörés a Veszprémi utcán

Szücs Lajos kereskedő, Veszprémi utca 10. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki **vasárnap délután távollétükben behatolt lakásába és kifosztotta azt.**

A tettes az ablakon át ment be a lakásba úgy, hogy a redőnyt feltörte. Négy kabátot, bundát, ruhaneműt és más értékeket vittek el a betörők, a kár meghaladja a 20.000 forintot. A nyomozás adatai szerint a betörés színhelyéről mintegy 80 méterre autó várakozott a tettesekre s valószínűleg ezen vitték el a lopott holmit.

Irhabundát,
szőrmeárut legolcsóbban
Barkótól, Piac-utca 79.

Anyakönyvi hírek

Születések: Tóth István npsz Bellegelő ujosztás fiú István, Zabolai Sándor Pac 20. fiú Sándor, Földi István cipész s Zrinyi u. 57. fiú Zoltán, Péntek Sándor máv altiszt Mpályi ut 76. fiú Sándor, Kovács János cipész s. Maróthy György utca 39. leány Erzsébet, Kiss József npsz Hadházy Zs-telep fiú Sándor, Dávid Imre npsz Kádár dülő 70. leány Anna, Bodrácska János máv lakatos Csemete utca 6. fiú Sándor, Boda Sándor egy. tanár s. Pallag leany Rózsa, Szőllősi István tímár m. Tóth Árpád utca 66. leány Mária. Nagy Gyula máv géplakatos s Csokonai utca 13. leány Eszter, Lővi László tanár Simonyi ut 27. leány Edit, Schwarcz Ernő tisztv. Simonffy-utca 51. fiú György.

Eljegyzések: Budai Sándor máv nyugdíjas Pacsirta utca 37. és Kacska Rozália Kut utca 84. Kondor Géza máv munkás Tancsics M. utca 5. és Gergely Julia Tancsics M. utca 84. Szücs Lajos posta táv. m. Kálvin tér 17. és Vas Éva, Darabos utca 22.

Halálozások: Csige Mária ref. 7 napos Balaton utca 5. Deák György gazd. 66 éves Rákóczi utca 15. Medgyaszay Józsefné Máthé Julia r. kat. 74 éves Vár uca 7.

— A zavargó Indiában, Hindosztán és Pakisztán között valóságos népvándorlás indult meg. Ötmillió ember ragadott vándorbotot, hogy a zavargások elől biztonságos helyre meneküljön.

Oszi könyvújdonságok
a Modern Kölcsönkönyvtárban.
Széchenyi-utca 3. sz.
Iratkozzék be ÖN is!
Havi tagsági díj 4 forint.